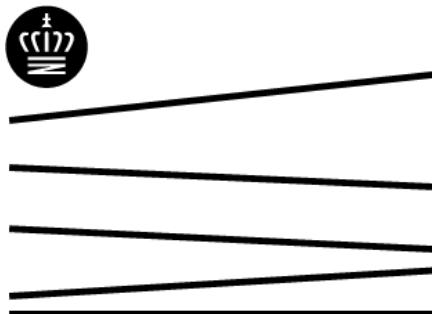

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Lund, Jakob Johan.

Titel | Title:

Forsøg i den hellige Poesie og aandelige
Sange.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : trykt hos H. C. Sander, 1775

Fysiske størrelse | Physical extent:

166 s.

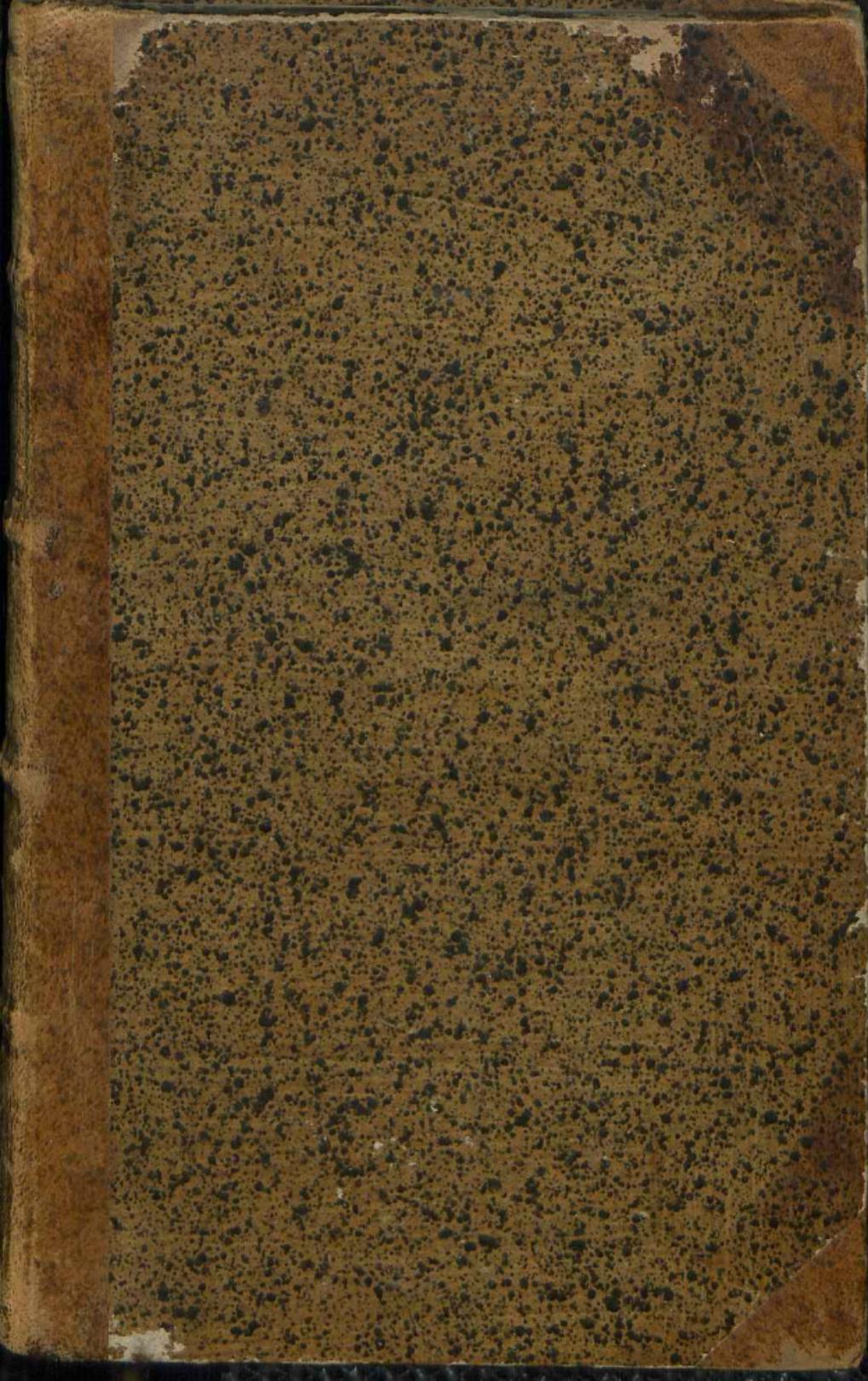
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

232
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 48°

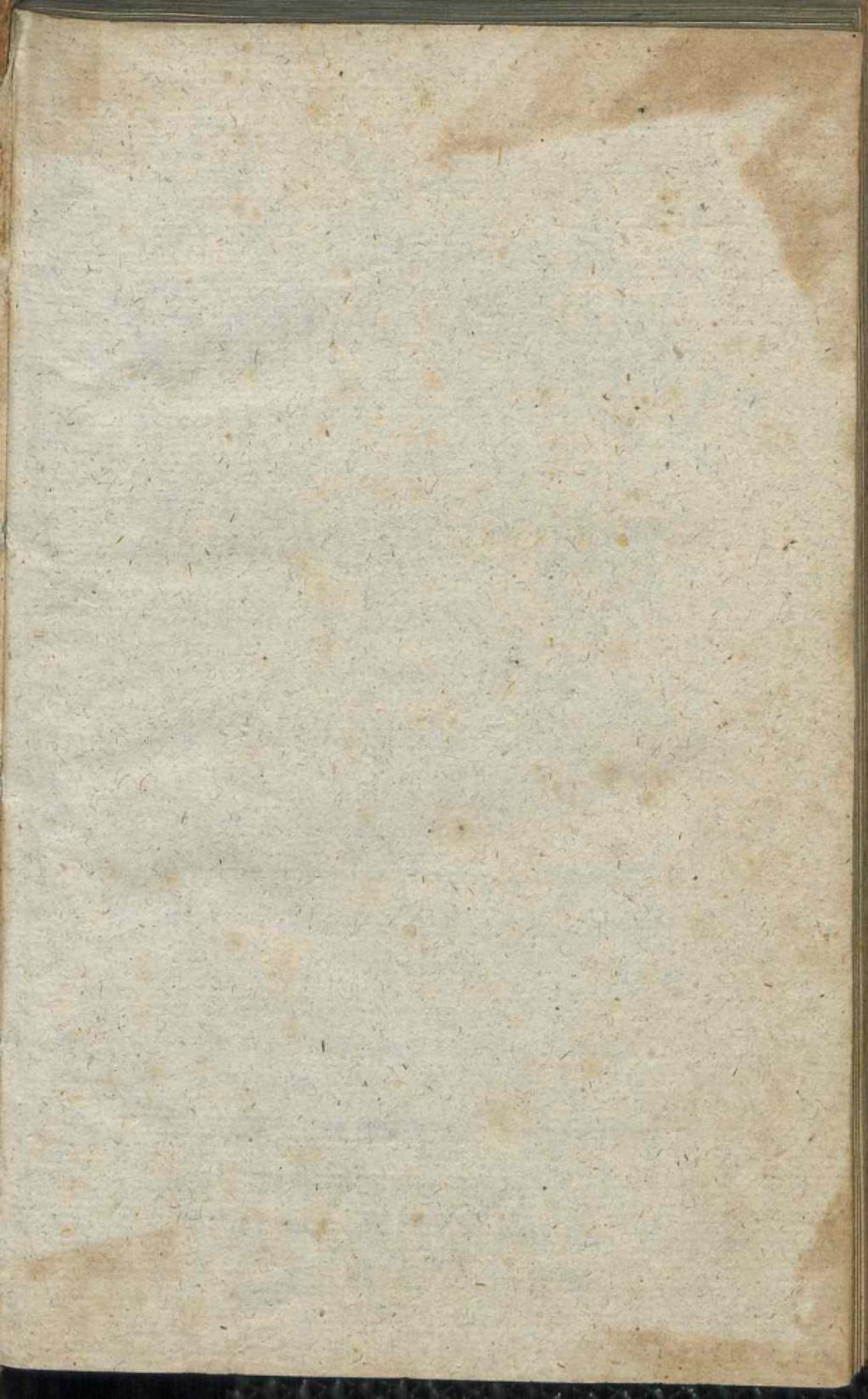
110408059637

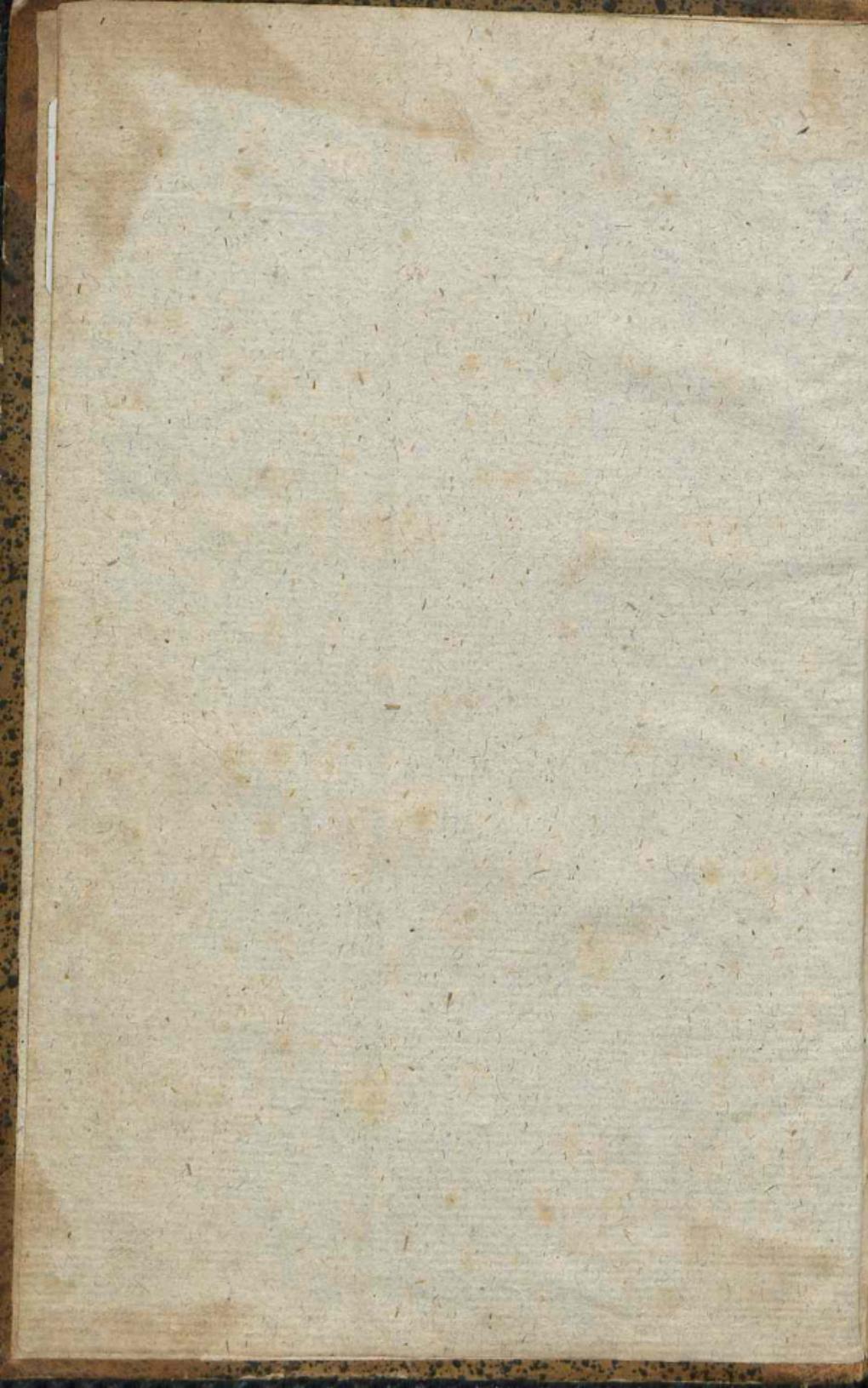
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023571006

Forsøg
i den
Hellige Poesie,
og
Mandalige Sange.

Bed
Jakob Johan Lund,
Provst i Mon.

Bekostet af Selkfabet til de fionne Videnskabers
Forfremmelse.

Prisen er paa Skriwpapir 2 Mark 8 Stilling,
og paa Trykp. 1 Mt. 12 St.

Kjøbenhavn, 1775.
Trykt hos H. C. Sander.

• 1618

1618

• Venerabilis

2.

• Canticum Canticorum

1618

• Canticum modicum

modicum i. 1618

• Etiam de canticis modicis et de canticis modicis de canticis modicis

et de canticis modicis

• Etiam de canticis modicis et de canticis modicis de canticis modicis

et de canticis modicis

• 1618 • Canticum modicum
modicum i. 1618

Bed denne lidet Samling af aandelige Sange finder jeg nödig at entydre, deels hvad der har anlediget den, deels noget om Stykkerne selv.

En Lyst til at skrive Vers, jeg under tiden ikke har fundet eller vildet modstaae, som aldrig blev anvendt til en eneste letfndig eller utiladelig Strophe, og jeg altsaa ikke har just Aarsag at undertrykke, et Bi-

fald, det velmenende Publikum og billige
Dommere blant ikke har negtet mine ringe
Arbeider, og især min Racine, eller Lære-
verset om Religionen; den Forpligtelse, jeg
har troet, dette paalagde mig til at anvende
videre Flid, er Aarsag i, at jeg fremlegger
folgende.

Jeg kalder det Forsøg i den hellige
Poesie og aandelige Sange. Hvad
Poesien angaaer, faaer andre domme,
om her er nogen. Jeg har ønsket, her
maatte være; men det kommer an paa de
Skjensomes Dom. Skulde her findes no-
gen harmonisk Veltalenhed, oploftet over
rimet Prosa, nogen Aaland, eller hvad man
vil kalde Poesie af dette Slags, da haaber
jeg, den kan kaldes hellig, eftersom her
synges om nogle vor hellige Religions
Sandheder. Hellig Poesie er et almindel-
igt Navn, hvorunder ethvert gudeligt
Vers, hvorunder og den bibeliske Poesie,
som hoeden af den hellige, henhører. Hvad
det

det angaaer, at jeg kalder Stykkerne
Sange, uagtet eet eller nogle maatte have
Anseelse af Lærevers, da kan dette ikke
komme den fremmed for, som veed, at al
Poete er Sang, at man i Grækenland
sang det største Heltedigt. Bidste altsaa
ikke beqvemere Titel til folgende, og under-
hvilken, om jeg lever, at udarbeide meer,
isald dette ei ganste mishager billige Dom-
mere. Skulde det miskiendes af andre, er
det ingen Ulykke, og bør et nedstaae mig.

Da Evnen er siden, og Lusten driver
dog til adskilligt, vilde jeg forsøge meer end
eet Slags. Qvi jugulum perspicere non
possum, omnia pertento, sagde hin Romer
med mindre Fsie, end jeg kunde sige det
her. Jeg har ikke Kræfter til at udholde
ved eet, derfor prover jeg adskilligt. Der-
af Stykkernes Ulighed, deraf og forskellig
Skrivemaade, som bør vel bruges i for-
skellige Slags; men det kommer an paa,
om jeg har truffet den rette. Forandringer,
synes

synes mig dog, have Sted i det Lyriske.
De sees hos Horats, og at ansøre et uen-
delig større Exempel, den hellige Skriftes
Psalmer ere snart hotere, snart jernere.

Jeg fandt Lyst at forsøge noget i den
egentlig hellige eller bibelske Poesie. Jeg
veed ikke, om vi have noget deraf paa
Dansk, uden i den hellige Skriftes Over-
settelser; thi de Efterlignelser i vor Psalme-
Bog af Davids Psalmer vil man dog vel
neppe henregne dertil. Vel veed jeg, at
denne Poesie er uefterlignelig, og at der al-
drig i noget Sprog ved menneskelig Skald-
kunst kan opnaaes den Heide, den har i sit
Sprog, hvilken herstår i Moses Lov-
sange, Jobs Bog, Psalmerne, Esai-
as, og nogle af Propheterne, mod hvil-
ken alle Pindariske Sing ere intet. Den
Tankernes Høihed, Skriftenes guddomelige
Herkomst nødvendig maa føre med sig, den
Udtrykkets Korthed og Styrke, den skil-
vrende (efterlignende) Harmonie, som
Spro-

Sproget, hvori den er skreven, frem for alle andre synes oplagt til, gior vel Sagen umuelig. Ikke desmindre kan den dog i en vis Grad efterlignes i andre Sprog, efter deres Genius. Man veed, hvor heldig en Le Franc, og endnu meer vor uforglemme-lige Cramer, have lobet paa denne Bane. Jeg fandt Lyst til at betraede den, og har maaskee snublet ved det Skridt, jeg vovede, i det mindste et fundet Tid og Kræfter endnu til at komme videre. Dette er det 6 og 25 Stykke, af hvilke dette er efter den 91 Psalme, hint efter den 104, hvilken Young holder for noget af det sublimeste i Skriften, næst Guds Tale i Slutningen af Jobs Bog, han har paraphraseret.

Jeg fandt Lyst til at skrive Oder. Maaskee egentlig de i vort Sprog kunde lades Sange, til Forstiel paa dem og vore Psalmer. Af slige Sange har jeg indrykket endeel i Forseglet; men om de svare til Navnet, kan jeg ikke sige. De rette Oder skulle

være langt sterkere, syrigere, højere, end Psalmer, skint de dog iblant kunne nedlade sig i Psalmernes Egne, ligesom disse under tiden stige til Sangenes Sphære, dog et øve der længe, som Klopstock anmerker. Jeg ønskede, nogle af ommeldte Stykker maatte ansees for Lære-Oder, som Gellert taler om, til Forstiel fra dem, som ere skrevne for Hiertet, og i hvilke meer Følelse herstør.

Endelig havde jeg og Lyst til at skrive Psalmer, og helst Psalmer; thi hvo vil ikke heller ønske sig en Paul Gerhards Ge nie, end andres? var det end Klopstocks, naar denne betragtes aleene som Heltesanger. Hin har opbygget saa mange tusinde Stiele med sine Psalmer, denne derimod nogle faa, der havde Sinds Styrke nok til at følge ham i hans Heltesange. Jeg ønsker helst, siger jeg, at kunne udarbeide Psalmer; men veed og, at kun faa sit Heldertil, at dertil behoves et aleene Aland, men

og den Aland heroven fra, og at denne af
flige Gaver uddeler, som han vil. Nogle af
de nyere Kunstdommeres Regler ere mig ikke
ubekendte; men hvor snart erfarer man,
at det er vanskeligt at følge dem? "De for-
" rige Hundredaars Erfaring har viist, siger
" Cramer, at og store Poeter ofte ei have
" fundet trefse den rigtige Tone, som egner
" og anstaaer Vers, der skal bruges til
" Gudsdyrkelse og almindelig Opbyggelse,
" endskont den saa tydelig var at høre i Lu-
" thers og Gerhards Psalmer." Jeg
har ofte læst vor Mag. Olrogs smukke
Afhandling om Psalmernes Fornedenhed,
og jeg seer hans udkomme aandelige Sange
med Længsel i Mede. I Afhandlingen har
jeg især lagt Merke dertil, at han holder det
ikke for een Mands, ja ikke for een Alders
Arbeide, at skrive nye, og at forandre gamle
Psalmer; men opmuntrer mange dertil,
(da der og saaledes i Tiden kunde gisres et
Bal), især dem som have Genie til at være
Davids Efterfolgere i at skrive Psalmer.

Dertil har jeg aldrig opleftet mit Haab;
men vilde dog ofre til Helligdomen, om det
end er kun en Skierb. Det, jeg har meent
at være bequemt til Psalme i mit Forsøg,
har jeg lempet efter en bekjendt Kirke-Melo-
die, som overskreven ses.

Vi have fortreffelige Psalmer i vort
Sprog, dog ikke mange, mod vore Naboer
at regne. Enhver, som kender noget af
deres og vor Literatur, veed dette. Vi have
Originaler af Ringo og andre; thi Imita-
tion, naar den er god, endog temmelig
oversettende, fordrager man gjerne, om det
er hos Virgil, og læser den, som Original.
Men Tiden, der medfører Sprogets Endring,
(er Smagen god, ber den ei ændre
sig) har forvoldt, at man længe har ønsket
endeel af vore gamle Psalmer forandrede.
Dette er overeensstemmende med Kierlig-
hed, som heri lempar sig efter Maengden,
og vil ikke forårsage de Einfoldige nogen
Forvirring. Thi hvorfor ellers ikke skrive
nye

nye Psalmer, som dog endeel vel kunde,
om de vilde forsøge det, isteden for at ændre
de gamle? Klopstock har derfor forandret
endeel Psalmer i sit Sprog, og da dette bil-
lig ansees som en Fornædenhed, vilde jeg
og forsøge det, og foretog den lange Com-
munion-Psalme. En Psalme, der or-
dentlig synges ved saa hellig Religions-Act,
burde, synes mig, være af lidt bedre Poe-
sie. Imidlertid har det sin Banskelighed at
forandre, ja Kiedsomelighed. Jeg veed
ikke, om denne Psalme er Oversettelse; thi
af brugelige Tyske Psalmebøger eier jeg
aleene den Altonaiske, og er, af Mangel
paa hertil hørende Bogssamling, aldeles
ukyndig i Psalme-Historien. Var den en
Oversettelse, gørde man vel best i at holde
sig til Originalen. Noget af den er taget
af den Psalme: O Jesu süß, wer
dein gedenk. Dog er det kun lidet, og
denne Psalme er fort. I Foraydringen
har jeg indtil det 22 Vers stræbt at beholde
saa

saa meget af det gamle, som var mig mue-
ligt; men derefter tog jeg mig meer Frihed.
Hovedtonen i denne Psalme er, som mig
synes, en hellig Kierligheds Affect imod
Forloseren, og den har jeg stræbt at be-
holde.

Disse ere da mine nærværende For-
søg, som jeg har fremsat i den Orden, efter
hvilken Materierne fulgte paa hinanden.
Jeg troede og, det kunde et være ubehage-
ligt, blant Øder at læse Psalmer, og i disse
at finde ligesom et Hvilested for Tanken.
Forandring fornster, og vi fiedes snarere af
at see det eensformige platte Land, end en
afverlende Egn, der har sine Bierge og
Dale.

Endnu hør jeg tilstaae, at her ere trende
Oversettelser, to af Cramer, og een af
Gellert, paa det jeg ikke skal synes at ville
tislegne mig mere Ejendom i disse Stykker,
end

end jeg har. Flere Oversettelser ere her dog ikke.

Hvorom alting er, haaber jeg i det mindste, ikke ved noget plat, eller nedrigt og uanstændigt, eller latterlig kunstlet, at have vanceret de Religions Sandheder, hvorom her synges. Gud tiender ellers min Hensigt med dette ringe Forsøg. Maatte jeg naae det! Jeg naaer det, ifald det geraader til Guds Ære, nogles Opbyggelse, og et ganske mishager Smagen, ifald det forer heldigere Genier, og meer benaadede Siele paa den Tanke, at ville meddele os deres bedre Arbeider. Jeg har for mange Aar siden funget om nogle af Religionens Sandheder med en svag Stemme. Hvor behageligt skal det være for mig, og i min Alderdom, som nu ei meer er langt borte, at høre andres langt helligere Sang, og hvor lidt jeg end kan, at synge med! Maatte dog denne Øvelse være os en Forberedelse til at

at kunne om en føle Tid indtræde i hin
Forsamling, hvor vi skulle love H^ERREN
med Ord, som intet Menneske paa Jorden
kan udfige.

Ind

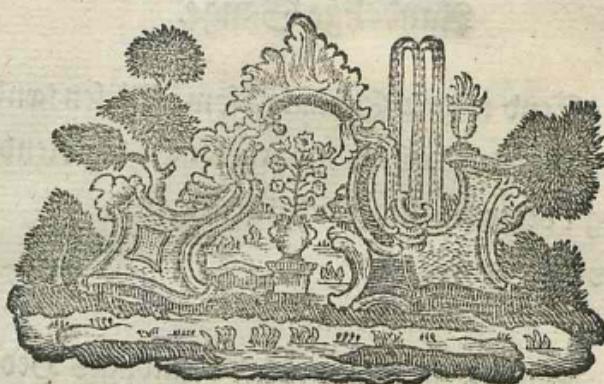

Indhold.

B en.	17
2. Guds Tilværelse.	20
3. Nogle af Guds Egenskaber.	22
4. Guds Lyst til at skabe, efter Cramer.	25
5. Om Englene.	27
6. Skabningen. Efter den 104 Psalme.	32
7. Guds Magt og Godhed i Skabningen.	42
8. Skabningen som Guds Tempel.	47
9. Menneskets Skabelse og Falld.	53
10. Menneskets fornuftige Siel, efter Cramer.	57
11. Begrædelse over Menneskets Falld og Fordervelse.	61
12. Videre Beviis paa hans Fordervelse, efter Gsellert.	69
13. Mod Hab og Uforsonlighed.	76
14. Mod Stolthed.	81
15. Bodpsalme.	87
16. Te	

16.	Jesus, Troens Niemed.	=	93
17.	Fælser ved Alterens Sacrament.	=	96
18.	Kierlighed til Gud.	=	99
19.	At vort ganske Forhold bør synde af denne Kierlighed.	=	104
20.	Paaeskang.	=	107
21.	Tanker i et Uveir den 13 Aug. 1771.	=	113
22.	Den sande Trost.	=	118
23.	Mod Tungsindighed.	=	122
24.	Forsyhet.	=	130
25.	Tillid til Forsyhet. Efter den 9 i Psalme.	=	133
26.	Prøvelse ved Alarets Udgang.	=	135
27.	Nytaars-Tanker 1771.	=	139
28.	At alting tiner dem til Gode, som elſke Gud.	=	143
29.	Noget om Sielens Udsadelighed.	=	147
30.	Trast for Osende.	=	150
31.	Forandret Communion-Psalme.	=	154

I. Bon

I. Bøn.

Runde jeg velment Offer her frembære,
I Naade anseet, Himmel til Ere,
Skjont end saa ringe, Næsten og til Baade,
Ønsket jeg naaede!

Du, fra hvem nedkom al fuldkommen Gave,
Lysenes Fader! Villien at have
Gav du, giv Evne, da jeg vil det hove
Her dig at love!

B

Send

Send mig en Straale, som i Sielen tænder
 Viisdomens Klarhed, hvorved man dig kender,
 At jeg i dig maa mig aldeles senke,
 For vel at tænke!

Sange, jeg toner, lad i Andagts Hede
 Føles af mig selv, mig i Aland tilbede!
 Hellige mit Liv, at det ei beskammer!
 Hvad jeg istemmer

Af, min Forstand er afsprekt, mørk og treden;
 Sielen saa tidt af Sandser blev henreven;
 Idet jeg svang mig op mod dig — bedrovet
 Sank den i Støvet!

Hiertet forræderst efter Lyft vil hænge,
 Og sig til Glædens rene Væld ei trænge!
 Af, hvor elendig Trost det ofte borger,
 Trettes af Sorger!

O du, som ene styre kan og raade,
 Grib du, og led mig ved din Aland og Raade!
Hielp

Hielp du mig kraftig, vær du mig tilstede,
Giv Høe og Glæde!

Frugt af de Læber, som dit Navn bekjende,
Vil jeg da ofre, mig ei fra dig vende.
Du jo udretter, at dig love kunde
Diendes Munde.

2. Guds Tilværelse.

Mel. Aleene til dig Herre Jesu Christ.

Der er en Gud, almægtig, viis,
Fuldkommen uden Skanker;
En Gud, som ene bør al Priis,
Som dommer alles Tanker.
Om ei, maa Himmel strax og Jord
Forgaae, som Skib ustyrt ved Roer.
Gud er, det er Naturens Rosst,
Fornuftens Trost;
Fornuft er uden Gud kun Brost.

Ta — er ei Gud, min usle Siel
Som Irrlys for mig sposger;
Et høiest Gode, evigt Bel
Omsonst den ønsker, søger;
Som Gnist opspretter den og dser,
Og Dyr jeg da misunde bør.

Hvad

Hvad Fryd er midt i Lykkens Skjod,
 Hvad Trost i Nød?
 Hvad er mit Liv da, uden Død?

Men Gud, han er, det veed jeg vist.
 Han al sin Skabning ynder;
 Forsonet ved min Herre Christ
 Benaader han mig Synder;
 Som Fader han forseer min Tarb
 Tiltænker mig saa rig en Alrv.
 Var ei min Siel, til fuldt Behag,
 Vis paa den Sag,
 Forbanded' jeg min Fodsels-Dag.

Gud er, og min Gud er, og mig
 Indblæste han min Aande;
 Han dannet Sandser mesterlig,
 Som gaae min Siel til Haande.
 Ham elске, love, mig fortroe,
 Ham leve, er min Pligt og Roe.
 Min Tillid, mine Sorgers Last
 Paa Gud er fast;
Min Klippe, Gud, staer evig fast.

3. Nogle af Guds Egenskaber.

Run Gud er stor,
Langt over Himmelens Himmel!
Blant Verden, som for hans Godskammel vrimle,
Løvshyng ham og du Jord!

Dog siig, hvo kant,
Hvo kan hans Navn udtale?
Hvo kan de Tref, som er hans Billed, male?
Han selv — og derfor skabte han.

Vendelig —
Kan Skabning det og være?
Afbilder Tid den Evigheders Herre?
Nok — her al Tanke tåber sig.

Lys er hans Dragt;
Dog Soele knap dets Skygger.
Hans Throne staaer, og intet Tilfald rygger
Den Verdens grændselose Magt.

Hvor

Hvor er ei han?
 Og herffer ei, ubunden?
 Flyv Himmelheit, nedsenk dig i Afgrunden,
 Hans Haand og der dig holde kan.

Forstil dig ei
 For ham, som hører Tanker.
 Blot, i hans Lys, den dulgte Synd ombanker,
 Fortvivlende paa Cains Vei.

For Gud jo er
 Tings evig Rad tilstede;
 Han giennemseer sin Skabnings Kiede,
 Og alle Mueligheders Hær.

Hos dig er Raad;
 I dig, Gud, Viisdom throner;
 Dit Val er best, Fuldkommenheden Kroner
 Din usorbederlige Daad.

En hellig Gud!
 Neen frem for Lysets Stromme!
 Langt, langt fra ham maa Ondskabs Mørkeromme,
 Got, helligt er hans Ord og Bud.

Ret er hans Tid,
 Og, naar hans Spiir fordunkler
 Allobet Soel, og allerherligst funkler,
 Frikiendes den beskyldte Tid.

Stor, stor er han,
 Som alle Magter hylde!
 Er rig, sig noksom, Herligheders Fylde,
 Og Saligheders Ocean.

Tilbed, tilbed!
 Lad Andagt stum nedfalde,
 Tilbed, o Siel! Dog du tor og paakalde,
 Og elste. Gud er Kierlighed.

4. Guds Lyst til at skabe.

Mel. O, Sielehyrde, Gud og Mand.

Hvor salig er min Siel, naar den
I Lov til Gud sig hæver,
Og, ved at prise Skaberen,
En Engels Levnet lever!

Hvor skøn er han, den skinneste,
Af Glæds, af Herligheder!
Hvo blev ei, ved et Glimt at at see
Af ham, henrykt i Glæder!

Bellysters Stromme velse ud
Fra hans Alviisdoms Kilde;
Sin Skabning vil en salig Gud
Med Lyst og Glæde fylde.

Han fremgik af sin Evighed
At dele sig med flere;
Vil ei, som forend Tid sit Sted,
Alleene salig være.

Et Ord han taler, og der staer
 En salig Hær, som lover
 Sin Skaber, paa hans Vink udgaaer,
 Og som fun han seer over.

Og mig han skabte, mig, der skal
 En Salighed og nyde.
 Til Lykke, Siel! det er dit Kald,
 Dig fun i Gud at fryde.

Du seeer fun i en Skumring her,
 Hvad Engle bedre kende;
 Fra Ansigt du til Ansigt der
 Skal see ham uden Ende.

5. Om Englene.

Mel. O sede Gud, din Kierlighed,

Herrskarernes høilovet Gud!

Hvor mægtigt er dit Rige!

Det Morgenstierner raabe ud,

Det Englene maae sige.

Jeg seer kun under mig, og seer

Uttalligt Liv at vrimle;

Dog leves, hisset leves meer

I de useete Himle.

Dit Ord, o Gud, os lærer saa;

Den Sandhed deraf kientes,

At tusind, tusind for dig staae,

At Millioner sendes.

De Aander gaae dit Erinde,

Naar Lysets Fart end hemmes;

De giore trofast Dieneste,

Hvorved mit Gavn og fremmes.

De

De vare min Forlossers Pragt,
 Hvor arm han lod sig føde;
 De styrked' ham mod Dodens Magt,
 Som gik for mig til Dode.
 Af Kierlighed til ham og mig
 De i en Afgrund kiger,
 Hvor Iornuften taber sig;
 Men Troe til Redning higer.

Dem glæder min Omvendelse
 Til Sielehyrdens Veie;
 De leire sig utrettede
 Omkring mit Huus og Leie.
 I mine Borns Uskyldighed
 Forelskede de blive;
 Jer, Planter for en Evighed,
 En Englevagt omgiver.

O Aanders store Fader, du,
 Som Born i Himlen haver!
 Hvi kom du Mennesket ihu,
 Og rakte Jorden Gaver?

Vi Adams Born, hvad ere vi?

Hvad søger du hos Stovet,

Som Synden er rodfæstet i,

Og Adelstab børsvet?

Jo, vor Oprejsning søger du;

Vi meer end Kjed jo bære.

Kjønt ringere end Engle nu,

Forløste vi dog ere.

Du vil ei Menneskers Forliis;

Engang du lar dem stige

Hen op til bedre Paradis,

Som meer end Engle lige. —

Hvor ærefuld Bestemmelse!

Saa er mit Kald nu dette:

Gud Zebaoth, din Villie,

Som Engle, at udrette;

Kun ved din Eres Fordring glad,

Mit Levnet her at føre,

Som Borger i din store Stad,

Og eet med Engle giore.

Kun Kierlighed, som Engles Hæt
 Imod din Skabning over,
 Er Salighedens Førmag her,
 Og Troens sande Prover.
 Lad dem, o Jesu, Sieleven,
 Dem i mit Levnet kiendes,
 Indtil jeg hilst i Himmelten
 Blant Englene fuldendes!

Lad mig i Udmyghed fremgaae,
 Som Engle, der os tiene,
 Hvor hoit de over os end staae!
 Den Hielp du mig forlene,
 At jeg i Lyset vandre kan,
 Og undgaae Fal'd i Synder;
 Saa Lysets Engel holder Stand
 Hos mig, og mig vel ynder!

Og synker end min Afmagt ned,
 Da Kræfter mindre ere,
 Saa lad dog min Oprigtighed
 Saa stor, som Engles være!

Tmid.

I midlertid jeg seer en Dag,
Da vist min Kraft oplives,
I Døden, efter dit Behag,
Naar jeg til Engle gives.

Forsoner, som da fabner mig!
Hos dig, som gør mig rolig,
Hos Engle, som omringe mig,
Jeg boer i Fredens Bolig!
Der skal min Soel ei slukkes ud;
Der skal min Siel i Lise
Dig, hellig, hellig, hellig Gud,
Blant de Fuldkomneprise!

6. Skabningen.

Udbryd da til Jehovas Ere!
 Bliv Lovsang! Skabningen er stor.
 Hvad Røst kan saa harmonist være!
 Hvo kan opfosie ham med Ord!
 En prægtig stemt Natur astegner
 Kun svagt den Herlighed, han egner.
 Han, evig klar, men aldrig seet,
 De Himle, som et Telt, udbreder;
 Han forte sig i Lys, som Klæder,
 Dog skimtes knap hans Majestet.

Høitsvæbende Dale paa Himlen han hvelver,
 Besæster i Lusten det hængende Vand,
 Han taler i Brede, og Verdener skielve,
 Forsvinde — Han vinker Naturen i Stand.
 Goddædig han farer paa Skyernes Vinger;
 Paa Blaaner sin tordnende Vogn han omsvinger.
 Tilrede hans Bud er, Lyn, ilende Bær,
 Som Hofstat og Hær.

Grund-

Grundfast i Luft, vor Jord ei banker;
 Sig veiende med sig, den staer.
 Den forst kun svanger er med Banker,
 Og frekke Bolger den omslaer.
 Dens Overflade, da ei rolig,
 Er kun en halvfuldendet Bolig. —
 Han tordner Ordre (*) Vande sky
 For HErrens Trusel, selv opkaste
 Bundlose Dyb, hvori de hastede, —
 Forbaused' for hans Rost de fly'.

E

Stolt

(*) At der paa den anden Dag i Skabelsen, esterat Gud harde assondret den tykke Luft fra Himmel-Lusten, og bestemt Jordens Atmosphære, maa have været en heftig Bevegelse i denne tykke Luft, inden den kom i sin Ligevægt omkring Jorden, og altsaa den største Storm over den ganske Jord; item at der i samme Luft maa have været mange antændelige og svovlagtige Dele, og selgelig en almindelig Torden og Lysnild, samlet med Jordskielv; (der undertiden endnu opdriver Land af Havet) hvilket alt var tienlige Midler i Guds Haand,

Stolt Bierget da stræber i Luften at stikke;
 Men Dalen ataabne sin rigere Favn.
 Forkuede Bande mod Afgrunden sikke,
 Hvor Havet, oprorist i fugtige Staavn,
 Dumdriftig af Leiet sig reysende dukker,
 Balsyrtig og skumvredt optaerner og bukker,
 Og viger tilbage, for Sandskornet ræd,
 Han lagde til Bred.

Hvo kan livagtig Landet male,
 Saa smyklet med fortryllend Held?
 Der sive, rasle ned i Dale
 Af Biergelets Bægt udpersed' Væld (*).

Haand, (der aldrig gier unødvendige Mirakler, men bruger den Natur, som er der, saavidt han finder den tilstrekkelig til at opnaae sit Diemeed ved) til at adskille Vandet fra det Torre og Hsie, er Reinheks Mening, som han bekræfter af dette Sted i den 104 Psalme, hvilken min Sang skulde efterligne.

(*) Dette lader sig vel sige i Poesie, der maler efter Sandserne. Jeg veed vel ellers, at det Prob-

Didhen utalligt Liv sig skynder,
Hvis Vorst Kamelens Nektar ynder.
I Buske, langs bredziret Alae,
De Qvidrendes Concert behager;
Der bygge de, hortskiertse Dage,
En Skabers Diemeed de naae.

Unyttig paa Jorden ei Fodsbred han spilder;
Et Verk i Naturen for andet er Ven.
Hin eensome Klippe uddies af Kilder;
Den Skyernes Naboe dog ledfæs igien.
De skarpeste Field er en Skandse for Lande,
Som Regn overgyder, og Strommene vande.
Der lokker og Varmen al Frugtbarhed frem
I Verternes Hiem.

Der ruse Sædens sagte Bolger;
Og prægtig Skildres hisset Eng,
Hvor Skaberden for Bilsti ei volger
Dets Herrebord, dets blode Seng.

C 2 For-

Problem om Kilderne forklares paa meer end
een Maade; see Læreverset om Relig. S. 39
og 61.

Fornuften bød han, selv oplede
 De Kierner, Vand og Ild berede,
 Hvoraf man beste Kvægning nød;
 Os lod han mættes af det Fede,
 Lod Druens Kræfter Hiertet glæde;
 Os fræses for i Jordens Skis.

Hver Skabning i ham er, og røres, og lever;
 Stort, lidet, til Maal for hans Omhu er sat.
 Den Saft, han i Egernes Kroner ophæver,
 Omdriver han og i det krybende Krat.
 Til Mosset hans Forsyn sig veed at fornедre;
 Paa Libanon planter hans Haand og de Cedre,
 Hvis modige Toppe, mod Skyen oprakt,
 Udbruise hans Magt.

Der throner Ornen sig i Skygge,
 Hvis lette Folk, et flagrend Chor,
 I Underskovens Svaler trygge,
 Opdægge deres Slegt, og boer.
 Beklæmt, en Jæger ofte soeder
 I Heffers dunkle Bildereder,

Hvor

Hvor Dyret veed en sikker Stie.
 Steengieden sig i Spring formaster
 Til Biergets Spids; Caninen haster
 I Klippens Never, og er fri.

Paa Himlen en Klode, blank, svommende,
 klarer

Bor Skygge med Lysning i tindrende Nat,
 Og opspendte Hine om Almagt advarer.
 Dens Haand og hin straalende Ild har opsat,
 Der funkler om Dagen, veed Skaberens Love,
 Af Rummet, han cirklede, tor sig ei vove,
 Tilmaaler os Tiden i Dage og Aar,
 Som kommer og gaaer.

Naar Lyset nu sit Ansigt skuler
 I Mørkets stille Herredom,
 Far' Rovdyr hungrig' op af Husler,
 Og streife Skoven graadig om.
 Forfærdelig, de unge Löver
 Til Gud om Foden, de behøver,

Da brole — Morgenrosden har
 Belagt med Purpur Solens Veie —
 De skule i affides Leie;
 Dem Lysets Pragt en Skremsel var.

Da gaaer deres Nædsel, han, Dagningen
 fryder,
 Guds Billed, det munstrede Menneske frem;
 I Arbeid han færdes, paa Jorden han byder,
 Den twinger til Frugter, og fylder sit Hjem.
 Jehova, hvor er dine Gierninger store!
 Kun Viisdom og Orden de lade os spore.
 I Verden du satte en Jord uden Feil,
 Allgodhedens Speil.

Hvor Eyselige Svælg anbragte
 Han herlig i sin store Plan!
 Der vrimer Liv i den udstrakte
 Umaaelselige Ocean.
 Det føle Rige tit oprøres
 Og Nord, og Svalp, og Døden høres,

Dog

Dog lod han flyve Seil paa Vand;
 Den Centnerlast, han vil betrygge,
 Er sikker lagt paa Bolgers Rygge,
 Saa har han heftet Land til Land.

Og der i det grundløse Vaade omseile
 Soeunder, du fabte til Priis for din Magt;
 Afgrundens Uhyrer af Havet sig steile,
 Og fnyse mod Beir, og gisr' Styrmand forsagt (*)

B 4 Svær-

(*) Et saadant Monstrum omtales i sal. Bisshop Egedes Grønlandske Natur-Historie, og blev seet 1734 uden for Colonien paa 64 Grader; et saa overmaade stort Beest, at dets Hoved rakte sig lige levnt med Skibets Mers, der det kom op af Vandet, og Kroppen var nok saa myk omkring, som Skibet, og vel 3 til 4 gange saa lang. Det havde en lang spids Snude, og bleste som en Hvalfisk, havde store brede Valler m. v. S. 49. Herover har jeg seet et Malerie hos Hr. Prof. Egede i Kjøbenhavn, som saae dette Uhyre paa sin Reise, og tog selv Tegning deraf.

Sværdrægtige Hvaler, der spøge med Gøver,
 Af rasende Storme Kun vugges og sover;
 Naar Hungeren svier, de komme til dig,
 Hvis Haand er saa rig.

De Levende paa dig Kun venter,
 Og faae i Tide hver sin Mad.

Du strører, hver sanker op, hver henter
 Belsignelsen, og giøres glad.
 Men skuler du dit Ansigt, bæver,
 Opgiver Aanden, hvad som lever,
 Og samlas til sit Stov igien.

Derpaa du aander Kun, og skaber —
 En Jord ved Tid og Død ei taber;
 Du altid ny besetter den.

Den Evige stedse sin Ere skal myde,
 Hans Roes ei forglemmes med flygtede Alar;
 Hans fuldkomne Gierninger stedse ham fryde,
 Om stedse end Verdner, der skabes, forgaaer.
 Til Jorden han seer Kun, forfærdet den ryster;
 Skybrydende Klippe forgieves sig bryster,

Hvis

Hvis han den anrører, dens sydende Kamp
Hensfarer i Damp.

Min Gud, den Stund jeg er i Live,
Alleene Gud jegprise vil;
Min Aand skal ham en Lovsang blive,
Et Offer, medens jeg er til.
O vel anvendte Levnets-Dage!
O maa min Sang fun ham behage,
Ei større Lykke jeg da veed!
Hvis ei, da maa jeg evig græde;
Døg han, han, er mit Hiertes Glæde,
Min Sieles Roe, min Salighed.

Omfomme Misgierning, der ham foruretter!
Dens Navn skal og raadne, som vanører ham,
Som spotter, som Mund imod Himlen opsetter!
Til sidst skal al Synden begraves i Skam,
Og Jorden skal renses — Min Siel ihukomme
Sin Skabers Belgierning, tilbede hans Domme,
Og synge ham (har jeg vel mere behov?)
Ham evig sin Lov!

7. Guds Magt og Godhed i Skabningen.

Mel. Guds Godhed ville vi prise.

Hjælp mig, o Gud, at prise
 Din Godhed og din Magt!
 Du Herlige, du Vise,
 Der Verden har frembragt,
 Lad mig, i Aalanden stærk,
 Med Hiertet og tilrede,
 I dig, o Gud, mig glæde,
 Saa tit jeg seer dit Verk.

Saa langt du over Jorden
 Udstrakte Himmelens Blaa,
 Pragt, Sammenhæng og Orden,
 Af dig udvikled' staae.

Du

Du seer i Stort og Smaat
 Kun Hensigt, Kunst og Gaver,
 Som du uddelet haver;
 Det Alt er saare got.

Du talede almægtig,
 Og Lyset viste sig;
 Saa reen en Glands, saa prægtig,
 En herlig Skaber liig!
 Du har opklaret alt,
 Med Skabningen fornoiet,
 Og dannede mig Diet,
 Et Speil, hvori den faldt.

Hvor majestetisk iser
 En Soel hver Morgen frem,
 Og, som en Brudgom, smiler
 I vort saa mørke Hjem!
 Hvo bsd den Helt i Lob
 Afværge vor Ulempe;
 Saa stor en Lysets Kiempe
 At fylde Jordens Haab?

Den

Den Luft, som os omgiver,
 Hvoraf vi Qvægning faaer
 Og Liv, som aander, bliver
 Bevæget, og bestaaer;
 Hvo har og den beredt,
 Saa Dunsterne sig hæve
 I den, og Skyer svæve
 Til Regn og Frugtbarhed?

I Luft opvekkes, føres
 All Lyd og Toner ud;
 Den gør, at Talen høres,
 Til Priis for dig, o Gud!
 Der væernes Stormens Hær;
 Og byder du, maa Torden,
 Til Skref og Gavn for Jorden,
 Udraabe, hvo du er.

Hvo har opfyldt med Gode,
 Hvo har paa intet hængt
 Den Damp-omflydte Klode?
 Os Mennesker tiltænkt

En rigbegavet Jord?

Hvo har omdeelt dens Vand

Saa viselig, at Lande

Staae grodefuld' i Flor?

Hvo tvang Vandfloders Vælde?

Hvo raabte Kilder frem?

Bod Strommens Fart at hælde

Mod Havet, som dens Hjem?

Hvo skrev paa hver dets Bred

For Bolgerne de Love:

Kun hertil maae I vove;

Leg her jer Stolthed ned.

Hvo grov for Soen Huler?

Hvo fængsled Ildens Magt

I Jordens dybe Kuler?

Hvo har Metal henlagt

I Biergets rige Favn?

Aarstiderne bestemmet?

Bed Kuld og Hede fremmet

Bor Host, Afverxling, Gavn?

Hvo

Hvo har i Vester klædet
 Vor Jord, og dem i Lov?
 Alt Kreaturet glædet?
 Hvo har oplivet Stov?
 Hvo har besielet mig,
 Mig, som kan dette fiende,
 Og mig i Tanken vende,
 Almægtig Gud, til dig?

Dig, Gud! Din Viisdom være
 Priis, Herlighed og Magt,
 Og Tak, og evig Ere!
 Det alt har du frembragt.
 Dig love Himmel, Jord,
 Luft, Ild og Vand tilsammen!
 All Verden sige: Amen,
 Vor Gud, vor Gud er stor!

8. Skabningen, som Guds Tempel.

Hvor er jeg — Gud! jeg seer din Magt;
Mit Øje taber sig i Himmel.
Hvor Syn forgaer, og Tanker svimle
Umaalte Verk, ukiendte Pragt!
Dit Tempel — Gud! henrykt af Andagt, maa jeg
gyse.

Du bod, det stod, og hist Allmagtens Fakler lyse.

Opklaring i den gamle Nat —
Da først lod han de Lamper tænde.
Hvad Höihed! Hvelving uden Ende,
Hvor Soel er over Soel opsat,
Og flyder Lys i Lys. Indbildnings-Kraft sig
taber
I Flugt, og falder ned for dig, alværend
Skaber!

Du

Du i en evig Klarhed hoer,
I Lys, hvor Skabning ei kan komme;
Kun Dieblikkes Helligdomme
Er hine Stierners firend Chor
For dig, dog Harmonie — De Kloder seer jeg
tindre,
Og sig i Lobet ei, skjont Myriader, hindre.

Mig giver Natten helligt Bud.
Dens Taushed skierper Viisdoms Lære,
Af Mørket her faaer Lyset Ere,
Her Vantroe selv maa troe en Gud.
Det u-udsagte Navn, til Varsel for de Trygge,
Jehova, skrevet staarer i Nattens Lys og Skygge.

Men hvad? Blir Skuepladsen my?
Den klare Lysfod hist udstrømmer;
Af hvidnend Luft-Egn Mørket rommer,
I Helligdomen Dag maa gry'.
Bleg flygter Maanen der; en større Glands
fordunkler
De skimrende Fakler hist, fun Østens Purpur
funkler.

Bela

Belgiorend udgaaer i egen Glands
 Vor Dags Regent, og langsom haster;
 Hvor blidt hans Alsyn Straaler kaster,
 Som qvæge den oprømte Sands!
 Hin Ordre lystrer hon, som Jordens Attræg
 fylder.

Ta dig, o Evige, dig al Naturaen hylde.

En Damp opstaer af alt det Land,
 Jeg seer, mens det i Lusten klarer;
 Gud værdigt Offers Røg opfarer,
 Hans store Alster staaer i Brand.
 Sin Ret hans Ere faaer, saa langt mit Øie skuer,
 Af Dalens taaget Favn, af Biergetoppens Luer,

Henrykt jeg studser over Alt;
 Sig Farver levende indstille,
 Og enige med Straaler spille
 I altid ænderlig Gestalt.
 Dug har alt Perler strøt; men Rosendroppen
 bryder,
 Priisgivende sin Skat, i Lusten Ambra flyder.

Nu træder det, som aander, frem
 For dig, Alfader! Dyr tor haabe,
 Og Ravnens Unger dig anraabe,
 Som eiegod bonhører dem.
 For tusind Slags Altraa beredes tusind Glæder;
 For hvert et Liv har og dit Tempel Tilflugtsteder.

Hvor billig er du, Skovens Sang,
 Du, som hver Greens Indbygger toner!
 For dig, hvis Godhed Dagen kroner,
 Hver eenlig Bust er fuld af Klang.
 Paa Marken vinget Lyd og til sin Lovsang higer,
 Og Bagtelstemmen slaær, og Lerken quidrend stiger.

End Myg naaer sin Fuldkommenhed;
 Den yder Dyrkelsen, han kræver. —
 Kun, at kun Mennesket sig hæver
 Saa sielden til hans Niemed!
 Men hist, ved Hedens Kraft, hans Viisdom og til
 Ere,
 Opløftet sig en Dunst i sin Luftsvangre Blære (*);
 Sin

(*) De Naturkyndiges Forklaring om Regnens Generation er bekjendt nok.

Sin Haide den i Skyen naaer;
 Den parres, dser, og Draaben falder,
 I det en vandlos Ork paakalder,
 Da Kilden my Oplivning faaer.
 Nu Biergets Tørst blev slukt, og brusend styrter
 Bandet,
 Gior Fald, af Klippen Fald, og strømmer langt i
 Landet.

Dit Tempel skiedes — Gud, hvad Syn!
 Dit Gode Ondskab tor misbruge,
 Et Ord, og Bolger den opsluge!
 Et Vink, og Dod far' ud i Lynn!
 Din Hær gior Lusten sort; en Hagels Trop,
 hidstevnet,
 Slaer Hostens Krandse ned. Den Helligste
 er hevnet,

Held dig, o stumme Kreatur!
 Der Tempel-HErren lydig varter,
 Vel sandseslos; men ei udarter.
 Held dig, o horige Natur!
 Sin store Ophavsmænd Umcælende ei negter;
 Fornuft aleene, af Fornuft hersfra vanslegter!

Sin Lovs Tribut ham ellers gav
 All Skabning, Himlen har og Jorden.
 Ham toner Lust, ham buldrer Torden,
 Ham stormer Veir, ham bruser Hav.
 Hans aldrig taugde Navn Alfgrunden hult ud-
 raaber,
 Og fra sœslagne Field en dobbelt Gienlyd haaber.

O Gud, skal jeg fortie dig!
 Hvo ellers bor min Lovsang være?
 O kunde jeg min Skaber øre
 Og, som Naturen, hæve mig!
 Men maallos knæler jeg; mit Hierte er tilrede,
 Tilrede Hiertet er, hielp, at det kan tilbede!

9. Menneskets Skabelse og Kald.

Mel. Som en Hiort med Terst besangen.

Himlens Hære, alt opstilte,
Vidned' om en Skabers Magt;
Landene, fra Vandet skilte,
Var ifort den gronne Pragt;
Havet vrimsed alt med Liv;
Luften, ved almægtigt Bliv,
Seiltes om af Fugl, der leved,
Men sig ei til Gud ophæved.

Solen kan sin Kraft ei kiende,
Urten ei sin Tegning see,
Dyr, som sole Lyft, ei vende
Sig i Tak mod Himlene;
Jorden, skjont et Paradis,
Blomstrer ei til Himlens Priis,
Al dens Rigdom kan ei skattes,
Bruges ei — Fornuften flettes.

Skabnings-Røsten endnu flinger:
 "Lad os giøre Mennesker!"
 Almagt taler, Klippen springer
 Af sin Dødhed, Kjæd alt er;
 Den af Gud indblæste Siel
 Lever i sin Bolig vel;
 For ham staaer hans Mesterstykke,
 Skabt til evig Fryd og Lykke.

"Border, sagde han, frugtbare,
 "Fylde en velsignet Jord,
 "Tager paa jer Krone bare,
 "Seer, min Raade er saa stor,
 "Hersker over Dyret her,
 "Dog i Godhed, som jeg er;
 "Jeg af Intet har fremstillet
 "Dette alt, og jer, mit Billed.

Menneske, omringt af Glæder,
 O hvor salig var du da,
 End ei svg af Slangens Edder!
 Ingen Fryd da gik dig fra; —

Ingen

Ingen Blindhed i din Siel
 Famled efter Ret og Skiel;
 Tankerne om Ting, du kiendte,
 Sig i Gud med Vellyst endte.

Over hvad du sik at seue,
 Kierligheden meer optændt,
 Blussed i en hellig Lue;
 Hiertet, mod sin Skaber vendt,
 Fandt ei ondt Begierlighed
 Hos sig, men en salig Fred.
 Freden kroned dine Dage,
 Langt fra Ondskab, langt fra Plage.

Uden Ebang af Dyr adlydet,
 Mættet af en villsig Frugt,
 Med fuldkommen Skionhed prydet
 Gik du hos din Mage smukt.
 Ingen Sæd endnu til Dod;
 Sundhed i hver Alare fæd.
 Evig leve, evig stige
 Skulde du i Glædens Rige.

Kreaturets Præst at være,
 Skisnne paa Guds Missundhed,
 Hans Lovoffer ham frembære
 I den stumme Skabnings Sted,
 Menneske, det var dit Kald!
 Af der forestod et Fald!
 Gud dog, da du blev uduelig,
 Gjorde din Oprejsning muelig.

10. Menneskets fornuftige Siel.

Mel. Af Dybsens Nød raaber jeg til dig.

Hoipriset vorde Gud af dig,
Min Aland, han mig indblæste!
Da al hans Gierning mesterlig
Ophoier ham, den Beste;
Bor da hans Billed, du min Aland,
Ei øre hans almægtig Haand,
Og love Aanders Fader?

Hvor herlig glimrer ei hans Stoel,
Den Himmel, han opsatte!
Dog er den Pragt af Soel hos Soel
Ei mod en Siel at skatte.
Hin tenker ei, men denne seer,
End i sit Legems grove Leer,
Bed sin Fornuft, en Skaber.

Henrykend smuk hans Verden er,
Som Dinene opdager.

Hvo teller hver en Skønhed der?

Hvad jeg kun seer, behager.

Hvor høilg den beundres maa,
Materien dog ei kan forstaae,
Sin Smukhed selv ei kiende.

For Engle kun, for Siele den
Saa herlig burde være;

For Aander prise Skaberen,
Kundgisre os hans Ere.

O Siel! som kom i Engles Rang,
Istem for ham din Frydesang,
Ham, der til Aaland dig skabte!

Den Aaland, jeg blev, kan tænke Gud!
Hvad Rigdom kan den sanke,
Bud Sanders Islesse og Bud,
Alf tusindfoldig Tanke!

O stræbte jeg at faae enhver
Gud helliget; hvad blev jeg her,
Hvor salig alt paa Jorden!

Teg

Jeg kan indrette Tankerne,
 Dem knytte, dem adfille,
 Udvide dem; en Verden see,
 Og een mig forestille;
 Ting skielne ved Forstandens Magt.
 Til tusind Handlinger oplagt
 Er den af dig, o Skaber!

Hvor forstende attraaer min Siel
 Lyst, Ere, Saligheder!
 Kun tit den kiender ei sit Bel,
 Tit selvbedragen meeder,
 Og angrer Maal, den stræbte for.
 Dog gav Gud Adam bedre Kaar,
 Og gjorde ham oprigtig (*).

Fornuft og Frihed gav du, Gud!
 Med Sandser underfulde
 Et Menneske du styred ud,
 At han dig elste skulde,

Run

(*) Præd. 7, 29.

Kun dig — og intet mangle saa.

O var dog al min Siels Attraa

Og Evne dig hengiven!

Gud, vær min Sang, mit Øyemed!
Fuldkommenheders Kilde!

At kiende dig, af Kierlighed

Til dig at brænde, vilde

Du skenke mig, din Eiendom!

Saa er min Siel for Trost ei tom,

Saa kan mig intet feile.

Hsilovet vorde Gud af dig,

Min Aland, han mig indblæste!

Da al hans Gierning mesterlig

Forherliger den Beste;

Saa bor hans Billed, du, min Aland,

Han drog med Kierlighedens Baand,

Kun tiene Aanders Fader.

II. Begrædelse over Menneskets Falh og Fordervelse.

Alt Mennesket er ont! hvorledes er han faldet!

Han, den Gudlignende, en Skabnings Juur og Lov,

Oplagt til evigt Liv, til Engles Hoide faldet;
Hvorledes blev han Synds, og Dods, og Plagers Lov!

Beklag, misbrugte Jord, beklag din for-
dums Herre!

Aftronet Menneske er Kreaturets Træl.

Kun dyrisk sandser han, som og er Kist desverre!
Dog synder Dyret ei, men hans fornuftig
Siel.

Før-

Fornsdent var det hist, hans Sieleraft at
 sve;
Og Adam kiende bor en Overmagt, en Gud,
Enhver indskrænket Aaland opdrages kun ved
 Prove —
Af den udholdt han ei, han krænked lette Bud!

Som paa en Skielvei der, og der, han
 kunde vandre;
Fornusten viiste ret, Begierligheden galt.
Den drog, den styrted ham. Hvo kan hans
 Bal forandre,
Som til forbuden Frugt udstrakte Haand, og faldt?

Han faldt — Men ak, hvor dybt! hvor
 synker han i Laster,
Det daaret Menneske, som er min Klagesang!
Som demningsløse Strom flux i en Alfgrund
 haster,
Saa farer hans Altraa til evig Undergang.

Nu higer efter Ondt, ei møttes, ei afslader
 En ham indplantet Drift, som forhen var saa god.
 Der avles mordisk Son af syndesmittet Fader,
 Og værre blev den Slegt, som Sonnen efterlod.

Da flygter Sandhed, af da flekkes ud de
 Fabler!

En syg Indbildnings-Kraft er Menneskets For-
 stand.

Hans Virak damper hosit for Guder; han opstabler,
 Dem selv hans Haand af Steen og Stok udforme
 kan.

Den vide Jordfreds er et ureent Afguds-
 Tempel;

Endog udædisk Last med Øfring æres der.
 Hver Idret Merke bær af Daarlighedens Stempel,
 Og under Fæ sig dybt fornedre Mennesker.

Kun Mennesket al Ret og Billigheden
 Skiender.

Hvad Lov adlyder han? Sin toilesløse Lyst.
 Hvor findes hellig Ild, som i et Hierte brænder?
 Af Kierligheden er forbundet af hans Bryst!

Hør

Hør Undertryktes Suk! Tyrannen alt opstiger
 Fra Blodbad strømmende af Brødre for hans Haand.

En udtenkt Voldsomhed og Ros faær Navn af Krige;

Den næstforbundne Slegt har løst Naturens Baand,

Døds Nedskab, Mennesket, opfindes i det Onde,
 Vanhell'ger Jorden med! Hvor græsseligt et Syn!

For langsom er hans Piil! herefter skal han kunde
 I Dræbeferdighed fast efterabe Lynn.

See Dødens Mark, og gys! Bliv stiv i hver en Seene!

Hvor mange tusinde udstrakte Mennesker!

Slagtoffere for een, der herske vil aleene,

Ta for et Ord, en Lyst, et Navn i Kroniker!

Blad

Blad i Alarbogerne, og see der lange Lister
 Paa Menneskers, af nei, Uhyrers Voldsomhed.
 Hvo læser uden Skrek det føle Synds-Register,
 Davnlose Gierninger, Naturen frympes ved!

Af, Grumhed seer man der, vort Blod,
 som Vand kun agtet,
 Og Helligdomen stiendt, og Dyden under-
 traadt;
 Den smme Faders Liv af Sonnen eftertragtet,
 Gud selv bespottet, selv hans Kierlighed forraadt.

Hvad Ondskab tænkes kan, som har ei
 Sæd, ei Tynder
 Hos Mennesket? Hvad er i hans Natur vel
 sundt?
 Drag Forhæng for hans Skam, og for de stumme
 Synder,
 Og negt dog, om du kan, at Mennesket er ont!

Ta, ont. — Men kunde han ond fra Guds
Hænder komme ?
Og slengte han sig selv ei først i Ondskabs Dynd ?
Men ei hans grove Skyld paadrog ham Himmelens
Domme ?
Hvad, eller er hans Noed ei Folgen af hans
Synd ?

Alf, var mit Die Vand, hvor tit jeg græde
vilde,
Saa tit jeg føler min og Brødres Usselhed.
Den flyder kun af Synd, som af en giftig Kilde.
Gud bliver evig god, men Synden evig leed.

I Synd undfanges vi, og fødes midt i
Neden;
Et Forspil paa vort Liv den Synd og Moie var.
For den, som dog skal doe, en Moder gaaer i
Doden,
Og tit kun Hiertesorg for sin Opfostring har.

Vor Kraft fortærer her i lange arbeids-
Dage;

Opnaa'de vi et Maal, kom ny Begierlighed,
Men stiltes ei tilfreds. Hvor tit uventet Plage!
Hvor tit blev Sinds Uroe al Frugten af vor
Sved!

Fornsielsen er mat, vor Glæde altid blandet.
Vil Sorg indsnige sig, er ei Palladset trygt,
All Bellyst har sin Gift, og füler den ei andet,
Den, for at tæbe sig, antastes dog af Frygt.

Vi leve kun ved Haab, og Haabet næer man ikke;
Som Tanke, som en Drom, forsvinde Livets Aar.
Best leve de, der sig i Tiden taalig skifte,
Ei bedre vente det i morgen end i gaar.

Saa ældes Mennesket, saa ned i Stov
han synker.

Hvor ofte Tilsfald, Sot, og Armod ham nedslag!
Gak ind i Huse, hvor Elendigheden klynger,
Naturen veener sig, og Jammer Boepæl tog.

Af Dødens Billeder! de halvaffaarne
Lemmer!

Liv i et Beenrad, som ei styttes kan ved Stav!
Hør Smerters Hivesuk, hør ynkelige Stemmer
Af dem, der raadne, før de modnes til en Grav!

Den gyser man dog for, og maa i Træls
dom leve.

Vort Liv en Byrde er, og Døden dog vor Skref.
Af usle Menneske, hvor kan du dig ophæve!
Er det af Synd og Nød, du ofte er saa frek?

Skal jeg beklage dig i vildeste Barbarer —
See der dig solgt, som Beest, mishandlet meer
end det?

Skal jeg begræde dig i hver Minutes Farer —
Af faldne Menneske, naar sik jeg da udgrædt!

12. Bidere Beviis paa Menneskets
Forderbelse.

Hvo er jeg af Natur, naar jeg mit Hierte
prover?

Hvor megen Hæslighed opdages i den Braa!
Det er fordervet, af, og onde Kunstgreb over,
Tildekker sig, og vil ei Provelsen udstaae!

Hvor tit det negter mig det første Skridt at
giore

Til Viisdom, og at see min egen Daarlighed!
Stolt, egenkierligt det vil om sin Skyld ei hore,
Undviger Kuelsen, og ei Forbedring leed.

Bel sandt, hos mig endnu Samvittigheden
taler,

Endnu kan min Fornuft erkjende Pligt og Dyd;
Jeg er ei ganste blind, naar man dens Skionhed
maler,

Jeg holder fast iblant ved dette Syn en Fryd.

Aandelige Sange.

Dog svage Følelse! Forstanden blev for-
niet;

Til Hierte gif det ei, og rorte Billien.

Forgiebes lærte hin, naar denne blev uboiet,

Beholdt sin egen Lov, og blindt henfulgte den!

En Dommer i mig selv beængster tit mit
Hierte,

Mig haardt anklager, jeg forstrekket stille staer,

Og billiger ei meer det Onde, jeg begierte;

Men gisr ei heller dog det Gode, jeg attraaer.

En slem Forstillesse, som jeg hos Næsten hader,
Jeg mig tilgiver, ja, det holder for et Værd,
Alt jeg i horget Lys, og med paatagne Lader,
Kan synes andre det, jeg for mig selv ei er.

Jeg veed, at Verdens Gods er ei den sande
Lykke,

Alt ei det Jordiske beroliger en Siel;

Mit Onske det dog blev, og efter Hiertets Lykke
Jeg stræbsom være maa Forfængeligheds Træl.

Jeg

Jeg veed, hvor stolt det er, af Overlæg at
handle,
Og gior dog, som af Drift, fun hvad min Sands
attraaer.

Sind Libesse mig Løgn til Sandhed vil forvandle;
Feil og det falske Skin mig sette Maalet for.

Det Gode, jeg besad, forsomte jeg at nyde,
Jog efter det, som løb, og løb for det, som kom.
I Modgang kryber jeg, af Lykke stolt, vil byde,
Bred Higen efter Roe min Siel for Roe blev tom.

Min Næste Paastand har paa mange mine
Plichter,
Og jeg saa ofte dog forkräcker ham den Ret;
Men negtes mig hans Plicht, da strax min Dom
ham sigter,
Hvor lidt han sig forseer, Misgierning fal-
des det.

Ei Kierlighed til Gud, meest nedrig Egenhytte
 Gør mig tienstferdig, meest min Egenkierlighed.
 I den Bedragerie og Falsched sig vel hytte,
 Hos den fandt Alvind, Had, og Mord og Haard-
 hed Sted.

Betrugter jeg mit Kald, som er min Gud
 at ære,
 Er da min Pligt opfyldt i dette Kald? Af nei!
 Naturens Under staae, for Gud dem hød at lære,
 De staae, de tale der; men jeg dem hører ei.

Og blev end min Forstand ved den Anviis-
 ning øvet
 I Slutninger om Gud, hans Biisdom, God-
 hed, Magt;
 Forblev dog Hiertet haardt, Samvittigheden
 døbet,
 At elße, lyde ham, min Fader, ei dets Agt.

Saa meget Godt han gav! men brugte jeg
hans Gaver

Kun til mit sande Vel, og merked paa hans Rosst?
Af, deres Misbrug selv kun meer forzaget haver
Hans Kierlighed, hans Tak af mit ufolsom Bryst!

Tit siger min Forstand, at hans, Almag-
tens Maade;

Et Lives gandske Trost, det storste Gode er,
Og dog, hvad Syndeskyld! naar jeg lar Hiertet
raade,

Og tit forglemmer Gud for Gunst hos Mennesker.

Naar jeg tit gi'r det Held, den Salighed for
Siele,

At være Himlen værd, at have Gud til Ven,
Gi'r det for Verdens Noes, for Lyster, der mig
qvæle,

For Bobler, Vorneverk og for et Intet hen!

Gud hersker over Alt, fun paa hans Hielp at
hygge,
Det er min Pligt; men hør, mit Hierte, hør og
skielv:
Snart bæver du af Frygt, snart vil du dig be-
trygge
Bed et Afguderie, ved Tillid paa dig selv.

Saa seer vort Hierte ud. Hvo mon dets
Skieder være?
Saa ilde tilredt det fra Gud ei komme kan.
Selvstkyldig, Mennesket bortkastet har sin Ere,
Og styrter i eet Fald, som Hierte, saa Forstand.

Dog hvor fordervet, svag og hielpelos
derefter
Han blev, afhielper Gud dog vor Fordervelse,
Og ved et helligt Ord meddeler nye Kræfter,
Oplyser vor Forstand, og renser Hierterne.

Og

Og du, o Menneske! modstaer den Kraft
og Maade,

Der saa tilbyder sig, du folger Hiertet helst!
Foragter du dig selv, dit Liv, en evig Vaade?
Erkiend Guds Misskundhed! end kan du vorde
frelst.

13. Mod Had og Uforsoenlighed.

Hvi vil du, Menneske, ei være
Forsonlig, kierlig, som din Gud?
At ligne Gud, det er din Ere,
Hans første og hans største Bud.
Og du vil næsten ei tilgive,
Men avindsyg ved Had forblike?

Hvor stor er Gud, og du hvor liden!
Hver Synd imod hans Majestet
Forgriber sig; dog her i Tiden
Den store Gud forlader det.
Men du, en Orm, paa Havn vil tænke,
Tevnlige ei et Feiltriin stienke.

Tænk, hvad var Mennesket, den Synder?
Guds Fiende — da hans Son dog leed
For Mennesket! Og Himlen ynder,
Gud priser selv den Kierlighed.
Men du kun for din Regl erkliender,
At elsker Benner, hade Fiender.

Tilgive vil du; men dog have
 Fuldkommen Fyldesgjorelse!
 Hvad Bederlag faaer Gud, hvad Gave?
 Sit Krav han selv betalede.
 Gielsbunden maa du evig blive,
 Vil han ei alt dig estergive.

Tilgive vil du, men ei glemme,
 Ei elffe — O, gisr Gud da saa?
 Din Synd, naar du vil Bedring nemme,
 Han aldrig meer vil tænke paa;
 Men bag sin Ryg i Havet kaste,
 Og fierligst med din Redning haste.

Banslegtende, hvor er du kommen
 Langt bort fra Gud, som er saa god!
 Du ivres, vil fuldføre Dommen,
 Naar Næsten gisr dig lidt imod;
 Men tænk, om Gud saaledes skiedte,
 Forlængst i Herved du da brændte!

Ndmyg dig! Stolthed er din Fiende,
 Ja Slangen i din eyen Barm;
 Dit kiere Jeg, det gaaer i Blinde,
 Og gior dig over Næsten Harm.
 Kort Raserie er al din Brede,
 Dit Had er de Fordomsites Hede.

Kun svage Siele let opirres,
 Let mene sig fornærmede;
 Dyr reyse Byrster, naar de pirres;
 Men vær du meer, vær Menneske!
 Besid dig! Sig at overmande
 Er meer, end at erobre Lande.

Forlig dig snart med din Modstander,
 Mens du paa Reisen med ham er,
 For Doden kommer, for du strander
 Paa evig haabesløse Skær.
 Har Næsten Brost; see egne Bylder,
 Ti tusinde Talenter's Skylder.

Hvad,

Hvad, eller vil du huuse Brede,
 Og evig falde for Guds Dom?
 Vil du om egen Straf kun bede,
 Du Udsæud i hans Helligdom!
 Forsmaaer du ham, der Himlen valter,
 Og ofrer kun paa Rains Alster?

Hsihiertede, som Gud, bør være;
 Hvo ham er ligest, er og storst.
 Kun ham at følge, er vor Ere;
 Men han tilbod Forliget først.
 Tilgiv, som han i Christo giorde,
 Saa skal du Himlens Mandling vorde.

Hvo veed, naar du det Skridt har vovet,
 Om Fienden bli'r ei beste Ven?
 Leg Godt, som Gløder, paa hans Hoved,
 At han kan vorde varm igien.
 Vel dig! er Fienden saa bestridet,
 Da tusind Venner er for lidet.

Men

Men set, han vil din Ven ei blive,
 Saa efterkom du dog din Pligt!
 Og rolig Sagen kan hengive
 Til ham, som dommer vel i sligt.
 Elß, og gør godt, naar Skieldssord høres;
 Din Ret, som Middags-Lys, udføres.

O see dog ham, al Verdens Ære!
 Han, Menneskenes største Ven,
 (O naar vil Verden af ham lære!)
 Blev skieldt; men skieldte ei igien;
 From, god, sig selv han altid ligned,
 Og, naar man handed ham, velsigned.

Sagtmodig, som et Lam, man leder
 Til Slagterbænk, var han dog stærk.
 Hør, hør, hvor han for Fiender beder,
 Der øve mod ham Bodlers Berk,
 Og ham til Doden dievelst hader:
 'Forlad dem det, forlad, o Fader!

14. Mod Stolthed.

O vilde Mennesket alvorlig sig omvende,
 Studere Ydmighed og sig, som Intet, fiende!
 Som Alt, sin Frelser, Gud, som Fader til sin Aland,
 Der bær hans usle Stov i skaansom Skaberhaand!

Gaasnart vil Overmod ei sig fra Gud und-
 drage,

Et daarligt Egetsind aleene sig behage,
 Og speile sig i sig; for det fornermer ham,
 Som Eren ene bør, og vorder klædt i Skam.

Hans er jo, hvad du har, hans uforkyldte
 Gaver.

Hvad har du, som du ei af ham annammet haver?
 Alt bryste sig af Laan, som om man eied det,
 Et tosset Indgreb er i Guds, vor Skabers Ret.

Hvad gior du Menneske, som ivrig efter-
tragter

Din Ere fun, din Lyst; men eiden Hensigt agter,
Som var en Skabers? Af, hans Ere fun, hans
Bud

Fornegter, spotter du, og gior dig selv til Gud!

Kan han fordrage det, som sidder for at
domme?

Et Ord — og Englene, der synde, himlen romme
Til evigt Mørkes Land. Af Livets Eden maa
Hovmodigt Menneske, som Dødens Bytte gaae!

Kun Overmod gior Fal — Vil du kun
selv dig raade,

Kan Gud vel andet da, end negte dig sin Maade?
Beslut en Sag, men viid, der bliver intet af;
Ophæv dig skrekkelig, og styrt saa i din Grav!

Hr ad er Tevnliges Agt, hvoraf dit Sind ind-
tages?

En Dunst, som dig undslyer, jo meer den efterjages.
Til-

Tilbninger du dig det, som staer i andres Magt?
Nei, ofte baner du dig Veien til Foragt.

Viid, at Medmennesket har og et trodsigt
Hierte,

Hvor Egetsind og boer. Det foler og en Smerte,
Maar andre stode det. Og hvad, er Fyrsten meer,
End Mynt af samme Præg, end Kar af samme
Leer?

O at du saa engang af Hilmens Ord maa
vekkes,

Dit Hiertes Stivhed saa af Lovens Torden
brekkes,

At sonderbrudt din Aland, dit angergivne Sind
Maa vorde Boligen, hvor Gud vil drage ind!

Da faaer han Offeret, han ikke vil forskyde,
Maar du i Ydmighed vil kun hans Rost adlyde.
Da lærer dig hans Aland, hvad stort i Eren er;
At dig den Hoieste, at du kun ham har kier.

Ta Menneste! hans Ord fun Ydmighed
os lærer,

Og i den Lære just et Guddoms Merke bærer.

Forsoneren, som du alt Godt at takke har,

Fornedrede sig selv, af Hiertet ydmyg var.

Den Troende, som ham omfavner, først
erkjendte

Sig selv for blind og arm og nogen, og sig vendte
Mod ham, der blev os Alt ved evig Guddoms Magt.

Kun i det tomme Hår blev Naadens Fylde lagt.

Det Verden Falder stort, kan Troen ei begiere,
For Titelsygen fri, og for den kiochte Ere.

Maar Agt end folger Dyd, som Skyggen Legemet,
Den lever ei deraf, den paastaaer ei den Ret.

Om Alder, Embed, om Fortienester ophoie
Den Troende, har han dog ligegyldigt Die.
Sit Ansvar seer han fun, sit Fortrin og sin Stand
Til andres Gavn, og ei til Pragt; anvender han.

Naar hører han sin Noes, og ikke derved
blues? Da sande Mishags Tegn kan af hans Aldfærd stues.
Versmtes han i det, Gud og sin Lov bekom,
Beholdt han ei deri for sig en Eiendom.

Hvor skrobelig han er, han vel iblant omtaler;
Dog saa han ei sig selv i Raadens Føring maler.
Oprigtig, uden Twang, fra Selvbehaget fri
Er hans Tilstaaelse, og langt fra Hyklerie.

Ei Slave af sit Vid, la'r han sig gierne sige,
Og vil Erindringer af Undermanden vige.
Meest bange for sin Feil, om han ei kiender den,
Holdt han den ringeste, der mindte ham, for Ven.

Lad være, at hans Brøst utidig blev opdaget,
Det Ord af Kierlighed, af Sandhed ei ledsgaget;
En sand Undskyldning da, som kun Sagtmadighed
Fremfører, er hans Hevn, og alt det Svar,
han veed.

Han over Dyderne ei, at han sig kan vise;
 Men næsten see verpaa, og Gud med Gierning
 prise.

Skjont han en Maadelon i Himlen haabe tor,
 Veed dog hans venstre Haand ei hvad den heire
 gior.

Det veed han, at han er endnu den arme
 Synder,
 Som Gud til Maade tog; at Gud i ham begynder,
 At Gud fuldender alt, hvad godt han er og har.
 Og det, som blev forseet, at det hans eget var.

Saa er den Troende, der kun af Maaden lever,
 Ved Maaden dog bestaaer; men du, som Ere
 kræver,
 Og Satans Billed er! gaf i dit Intet ind;
 Lær dog i Ydmighed at fatte Christi Sind!

15. Bodpsalme.

Mel. Herr, ich habe misgehandelt.

Verdens Dommer! tor jeg træde
 Frem for en almægtig Gud?
 Af jeg zitter for din Vrede,
 Da jeg krænket har dit Bud!
 Magt i mine Been forsvinder;
 Dødens Skrek i dem oprinder.

Kunde jeg mig for dig skjule,
 Hvor jeg i dit Lys ei laae,
 Var der en saa lønlig Hule;
 Hvor du ei mig Synder saae,
 Vilde jeg mig did forfoie.
 Men hvad kan undslye dit Øie?

Derfor, Gud, jeg her anklager
 Mig, og min forvandte Bei.
 Synder, Synder, mine Plager,
 Du langt bedre seer, end jeg.
 Deres Tal kan jeg ei sige;
 Men vel den Uendelige.

Thi mod dig, mod dig jeg synded,
 Dig, som er uendelig;
 Af jeg stengte mig i Dyndet,
 Glemte Pligterne og dig!
 Af hvor nedrig har jeg handlet,
 Ere fun til Skam forvandlet!

Bes var du langmodig, Herre,
 Og din Haand ei fra mig drog;
 Men jeg det ei saae desværre,
 Ureslos i Syndens Lag!
 Synder fun til Synd jeg lagde,
 Troe og Huldkab dig opdagde.

Af naar jeg din Godhed tænker,
 Hiertet briste vil i tu!
 Intet saa, som den, mig frænker,
 For jeg kom ei Gud ihu.
 Jorden burde mig ei bære,
 Solen Mørkhed for mig være!

Du, Allgodheds rige Kilde,
 Du min Siel af Intet tog;
 Du mit Legem danne vilde,
 Du af Moders Liv mig drog;
 Du har baaret mig paa Haender,
 Du min Lykke mig tilvoender.

Du hortjog useete Farer,
 Tusind Vandhelds snigend Hær;
 Du min Aande mig bevarer;
 Kun i dig jeg rores, er;
 Du hver Morgen ny udbreder
 Over mig fun Mislundheder.

Du medhynksom saae mig falde,
 Sendte mig din Son i Nød;
 Lod mig til dit Samfund falde,
 Evig Belfærd mig tilbod;
 Du mig Synder vilde drage
 Kun ved Kierlighed tilbage.

O hvor tit din Aand mig raadte,
 Hvad som tiente til min Fred!
 Men, o Gud, men al din Naade,
 Den uhørte Kierlighed,
 Hvormed jeg blev overvældet,
 Har jeg, af — med Ondt giengieldet.

Af, saa bør mit Liv udblaaede!
 Dog min Død ei kan forslaae.
 Kun Fortvivlelsen i Mode
 Bør jeg evig, evig gaae;
 Dog — maaskee jeg, ved at græde,
 Kan end for Guds Ansigt træde.

Kunde sig min Siel udgyde
 I den salte Taareflod;
 Kunde mine Øine flyde
 Med mit hede Hierterblod,
 Skulde det et Offer blive,
 Som jeg vilde Herren give.

Hvor jeg nu med Ekkel smager
 Frugten af min onde Daad!
 Slangen sledsted, Ormen nager
 Med sin edderfyldte Braad.
 Af hvor beesf, Gud at forlade!
 Synden vil jeg evig have.

Af min Gud, jeg var selvraadig,
 Tumled paa min egen Haand!
 Dog var nu mig Synder naadig,
 Leed mig ved din gode Aland!
 Lad ei evig Dod mig fælde,
 Lad Forsoning for mig gielde!

Lever dog endnu jeg Arme,
 Og det faldes end i Dag;
 Kan du dig endnu forbarme,
 Redde min fortvivlet Sag.
 Hisset seer jeg Naadestolen!
 O saa skion var aldrig Solen!

Jesus, Frelser, see mig Synder!
 Af dit Die Maaden seer.
 Du, o Kierlighed, mig ynder,
 For jeg vil ei synde meer!
 Hent mig op af dybe Vandet,
 At jeg kan paa Klippen lande!

Drag til dig, saa vil jeg lohe,
 Finde Nedning af al Nod;
 Draabe af dit Blod kan kiose
 Mig Fredlose fri fra Gud.
 Und mig Skul hos dig aleene,
 Evig da jeg dig vil tiene!

16. JESUS, TROENS NIEMED.

Mel. Jeg raaber til dig, o Herre Christ.

O JESUS, Troens Niemed,
 Den Herre, jeg bor tiene!
 En christelig Ensoldighed (*)
 Seer kun paa dig aleene.
 Mit Gie vogter kun paa dig;
 Lad din Befaling hores!
 I dig giores
 Hver Jordet redelig,
 Og kan for Lyset føres.

Har jeg kun dig, min Frelser, kiendt,
 Saa kiender jeg mig Arme,
 Og kiender ham, som dig har sendt,
 Som vilde sig forbarme.

Men

(*) 2 Cor. 11, 3.

Men uden dig jeg veed ei meer,
 Hvad Gud, hvad jeg skal være.
 I din Lære
 Opgif en Soel, jeg seer
 Guds Kierlighed og Ere.

Allt nok er saadan Frelsermand
 For den, der Synd vil have.
 En Siels Altraa opfylder han,
 Og Alt er Skarn og Skade
 Imod hans Kundskabs Herlighed.
 Han frelste mig i Tide.
 Paa ham live
 Vil jeg til Salighed,
 Og vil ei andet vide.

Lad Verden i sin Klogskab lee,
 I Viisdom sig fordybe!
 Guds Daarlighed er visere.
 Til Korset vil jeg krybe.

Der findes Redning af al Nød,
 Og Trostens Kilder rene.
 Jesus ene
 Tilintetgior min Død,
 Hvad Verden end vil mene.

Min Jesus, Troens Niemed,
 Med Ret du Herren heder.
 En christelig Enfoldighed
 Sand Gud i dig tilbeder.
 Fra dig skal intet skille mig,
 Ei Liv, ei Død, ei Magter.
 Dig jeg agter
 Alt leve, døe i dig,
 Og saa til Himmeln tragter.

17. Følelser ved Alterens Sacrament.

Himmel, er du her paa Jorden!
 O min Siel, hvad er beredt!
 Skal jeg, som Guds Barn er vorden,
 Forsmag faae paa Salighed!

Ta, jeg skal ei doe, men leve;
 Han, som døde for mig, Gud,
 Midleren, som bød mig leve,
 Er her — Liv han deler ud!

Viger, I ubudne Tanker —
 Skrobelig af er jeg dog!
 Siel, betrægt, hvad Godt her vanker,
 Fode, Hiertestyrkning nok!

Er det mueligt — Herren taler,
 Herren siger selv: Det er —
 Tie da Siel, som Gud husvaler,
 Tie for Gud, og troe ham her!

Kierlighed er her tilstede,
 Den, som for al Verden leed.
 Tænk ham, Hierte, fol hans Hede!
 Tænk: Den Gud er Kierlighed!

Tak Forlofer! Saa opammer
 Du, som Kierligheden selv.
 Saa meddeler du os Flammer,
 Livet, Salighed, dig selv.

Ild, som i mit Hierte brænder,
 Fald paa mine Sodskende,
 Born ved Bordet! Du og tænder,
 Haaber jeg, de Offere.

Her faldt Mann, og af det rette
Himmelbrod til Salighed.
O hvor kan det Sielen møtte,
Give himmelske Kraft og Fred!

Høres vel poa Veien Klager
Af Guds Riges Underdan?
Israel i Ørken smager
Druerne fra Canaan.

Siel, lad dig mod Himlen hæve!
Ganske Menneske, vær glad!
Nu skal du ei døe, men leve
Ved en evigvarend Mad.

18. Kierlighed til Gud.

Mel. O sede Gud, din Kierlighed.

Min Længsel, al min Lyst er Gud,
 Og den, min Siel begierte!
 Livsaligt er den Faders Bud:
 "Min Son, gib mig dit Hjerte,
 " Elst over altig mig, og lær
 " Fuldkommenhed at kende!
 " Elst mig af al din Kraft, og vær
 " Lykselig uden Ende!

Saa taler du, min Gud, en From,
 En Eviggod, en Fader,
 Der sig, skjont til sin Eiendom,
 I Kierlighed nejlader.
 Jeg dine Hænders Gierning var;
 Men fremmed ei din Ere.
 Jeg blev din Maades Erefar,
 Vor jeg ei din at være!

O tabt er hvert Minut, o tabt
 Den Tid, jeg dig ei kiendte!
 Forspildt er Siels og Legems Kraft,
 Som jeg til Synd anvendte!
 Du, som jeg elsker, elskte forst,
 Da jeg ei elste kunde.
 Som du, din Kierlighed er storst;
 Ei Engle den udgrunde.

Lad Evigheders Evighed
 End have den for Die,
 Maar fasses dog den Kierlighed,
 Det Dybe, og det Hoie;
 At du hengav din Son, din Son
 For Synden villig døde,
 Fortiente mig en evig Len,
 Og gaaer min Siel i Mode.

O Kierlighed, o Kierlighed,
 Der saa dig selv meddeler!
 Kun dig, ei anden Gud jeg veed,
 Der al min Skade heler.

Kan

Kan Synden herske i min Siel,
 Synd, der din Ære krænker;
 Forsommer jeg at giøre vel,
 Naar saadan Gud jeg tænker?

Kan jeg ei elskke Mennesker,
 Og kan jeg have nogen,
 Som dyrekloft af Herren er,
 Som Jesus var bevaagen?
 O Brudgom, naar jeg saa, som din,
 Saa findet mig fremstiller,
 Saa veed jeg, du forbliver min,
 At intet os adskiller.

Jeg elsker Venner inderlig,
 Som du mig skientet haver;
 Thi naar forbod din Godhed mig
 At elskke dine Gaver?
 At elskes meer, er dog din Ret,
 End Gods, end Slegt end Livet.
 Befaler du, saa være det
 For din skyld alt hengivet!

Min Lyst, og al min Længsel, Gud,
 O du, min Siel begierte!
 Jeg finder dig i dine Bud,
 Som kræve kun mit Herte.
 Hvi er jeg dog saa skrabelig!
 O at min Siel kun hængte,
 Kun hængte stadig efter dig,
 Og dig ved altid tænkte!

Du taler med mig i dit Ord;
 Din Trost mit Suk besvarer.
 Jeg smager Maaden ved dit Bord,
 Du intet for mig sparer.
 I al din Skabning uden Feil
 Din Godhed sig afmaler;
 Dog seer jeg kun, som i et Speil,
 Kun som i morke Taler.

Naar skal jeg see dig selv, o Gud!
 Naar skal min Siel henfare,
 Som Jesu helliggjorte Brud,
 Til de Udvælgtes Skare?

Der

Der dig at see, min Frelser god!
Min Hierlighed i Lue
Skal flamme for din Thrones God,
Og evig dig beskue.

19. At vort ganske Forhold bør flyde
af denne Kierlighed.

Forgieves over du de Pligter,
Gud bød, om du til ham ei sigter,
Og har ham over alting kier.
Kun Kierlighed, der ham omfavner,
Og gior for hans skyld det, som gavner,
Bestemmer al vor Idræts Værd.

Forgieves du for dig arbeider,
Og indsigtssfuld dit Veludspeider,
Hvis Gud ei er dit Niemed.
Vær uden Gud; du Lykken taber.
Kun han er den, der Velfærd skaber.
Viid da, Gud er og Kierlighed.

Det er kun Kierlighed, han kræver.
Du ei den Lov, ei ham ophæver,
Som ei Forandrings Skygge leed.
Hans Bud, for Kierlighed ei svare,
Kun den, som elsker, kan behare.
De Budordes Sum er Kierlighed.

Om

Om Bellyst, Egetsind opliver
 Din Flid, om dig kun Stolthed driver
 Til Gudt, da roes dig ei af Dyd.
 Tal, handle saa, som Jordens Store;
 Er Kierligheden ei din Spore,
 Hvad er du meer end Malmens Lyd?

Vær dine Tiders Lys og Under,
 Opdag det, hvorpaa Engle grunder,
 Lad Verden see ved din Forstand;
 Om du ei Kierligheden haver
 Til Gud, som helliger de Gaver,
 Dit Pund dig intet nytte kan.

Byg Huse op, hvor Armod mættes,
 Hvor Faderloses Tab oprettes,
 Afværg du Enkers Nød og Bon;
 Ja om du alt dit Gods uddeler,
 Naar Kierlighed dig ei besieler,
 Har du optaget al din Bon.

Lad Folkene din Lov udsige,
 Drag ud og doe for Land og Rige,
 Vær Helt af Navn og Gierninger,
 Giv dig for Sandhed hen at brændes;
 Om Kierlighed hos dig ei fiendes
 Af Gud, du intet for ham er.

At kunne elſte Gud, sin Herre,
 Er ei Naturens Kraft desværre!
 Kiend dens Forfald, og kiend dens Slam!
 Vor Troe maa først paa ham sig grunde,
 Der elſte saa, som ingen kunde,
 Og vi maa efterfolge ham.

Vi elſte, som os selv, vor Næste,
 Naar vi da elſte hoist den Beste,
 Som er vort Lives Niemed.
 Den Kierlighed, som ham omfavner,
 Og gisr for hans skyld det, som gavner,
 Er hine Engles Salighed.

20. Paaskesang.

Mel. Af Heieden oprunden er.

O Helt som undervang al Død,
Og Gravens Fæstning giennembrød,
O Herlighedens Herre!
I Aanden hos dit Hvilested
Henrykt, jeg seer de Seiersfied,
Du efterlod med Ære!

See, af
Sin Grav
Han sin hæved,
Jorden hæved,
Bagt og Fiender
Daaned for den Overvinder.

Som

Som Lyn, slog i et Dieblik
 Hans Engel Stenen, som han git
 Igjennem, langt til Side,
 Og sagde: "Her de lagde ham,
 " Som har al Verdens Synd og Skam,
 " Ved Korsets Død at lide.
 " Kom nu
 " Thu
 " Ord, han sagde
 " For han lagde
 " Sig, hengivet —
 " See, han Sandhed er og Livet!

Opstandne! Ja, jeg nu for dig
 Tilbedende nedkaster mig;
 Thi du med Kraft beviste,
 At du er Guds eenbaarne Son,
 Der leed for vort fortabte Kion
 En Død, som Himle priste.

Skiant død,
 Du bed
 Doden vige,
 Herveds Rige,
 Slippe Novet.
 Evig være du høilovet!

Saa er min Borgen paa fri Gud,
 Han, som for Verden sagde god,
 Han som for den blev heftet!
 Gud har aflost ham Dødens Baand,
 Og selv Retfærdighedens Haand
 Gienlosningen bekræftet.

Jesus Christus
 Frelsermanden
 Er opstanden,
 Verket kronet,
 Hvorved, Gud, du blev forsonet!

Bed dig, o Gravens Overmand,
 Bed dig jeg nu i Troen kan
 Bestride Frygt og Jammer.
 Jeg seer en Havn hos Dødens Hav,
 Jeg seer en Udgang af min Grav,
 Som af et Sovekammer.
 Hvad Haab!

Dit Raab,
 Forstefodte
 Af de Døde,
 Skal mig fordre,
 Støvet leve paa din Ordre!

O vel udførte Fredens Raab!
 Hvor er, o Død, hvor er din Brod,
 Og Helvede, din Seier!
 Jeg skal forløses af al Nød,
 Ved Livets Liv, ved Dødens Død,
 Dig, Frelser, der mig eier!

Teg

Jeg din
 Du min
 Skal forblive,
 Og mig give
 Evig Ere;
 Kan min Siel end meer begiere!

Dens Altraa syldes af min Gud,
 Som sorte Overhyrden ud
 Af Gravens stærke Trængsel.
 Det er den magelose Trost,
 Hvormed hver Troende gienlost
 Formilder Livets Trængsel.
 Leve,
 Leve,
 Vi begiere,
 Dog med Ere —
 JESUS tænker
 Meer, end Verden seer og tænker.

Lev her da, Siel, lev ham især,
 Som dig til Trost opstanden er,
 Lev ham ved Troe og Pligter;
 Saa reyses du, og blir beredt
 Til hans fortiente Evighed,
 Hvortil al Maaden sigter.

Opstaae!

Strid saa,
 Du kan vinde,
 Osend finde
 Livets Krone
 Hos din store Frelsers Throne!

21. Tanfer i et Uweir.

D Gud, hvis Navn saa ofte blev forhaanet,
 Gud, med hvis Frygt er drevet Spil!
 Langmodighed, der hidindtil har staanet,
 Skaan dog endnu, og slaae ei til!

Hvor længe har Fordervessen tiltaget!
 Dog blev ei Maadens Dor tillukt.
 Hvad agtes det, at mangt et Land er plaget,
 Maar boies Frekhed af din Tugt!

Teg veed, her skal iblant fuldfores Domme,
 Den Guds-forgaaene Verden see,
 At du er den, til hvem alt Kjod bør komme,
 At du er den Retserdige.

Alvorlig nok har du hernedad skuet,
 Og streng anseet en syndig Jord.
 Din Haand udrakt — dog faderlig, har truet;
 Men Ondskab er jo lige stor.

Du bød, og Jis forseigled Strand og Floder,
 Og Snee beleirede haardt en Stad;
 Dyrtsorgende, hvidklædt, den store Moder
 Ei ved et Lustens Smil blev glad. (*)

Vi ventede, som naar man Lægen vented
 Jen tvivlagtig Sygdoms Nod,
 Og hvor man fandt, imedens Baaren lented,
 Alt nok af Guld, fandt man ei Brød.

Hjelp Gud, hvor har den blege Armod vanket
 Udhungret om fra Dor til Dor!
 Medlidenhed, anraabt omsonst, har sanket
 De Smuler, den ei brugte for.

Om-

(*) Vi havde i Aaret 1771 en streng Winter, som varede længe ud i Foraaret, og gjorde Kornet da, som og i nogle følgende Aaringer, meget dyrt. Ved Mangel af Tilførsel leed da endog Rige og Fornemme Mangel paa Brød.

Omsider da vi sik de blide Dage,
 Da Ageren knap nosd sin Ret,
 Gav Frugtbarhed et Haab — Glemt var den Klage,
 En Synders Hierte frek og let.

Ta, Synder, du har seet; men skal du nyde
 Den Grøde, som du muntres ved?
 Det staer til ham, som nu la'r Skyen flyde,
 Som styrter disse Vandstyl ned.

Veed du, om ei Aarsstiderne aßlade?
 Er Host en Ret, du kan paastaae?
 Du Spotter, som vedblev hans Ord at have,
 Hvor han i Maade taled saa:

” Jeg gisr en Pagt med Jorden, hvad der lever,
 ” Ansee min Bue, som et Tegn,
 ” At aldrig meer, saalænge Skyen svæver,
 ” Skal vorde Syndflod af en Regn.

Dog ak! hvorvidt oplades hine Sluser!
 Hvor strømmer Plaskregn paa vort Land!
 Hvor buldrer Lusten, hersker Storm og suser!
 Hvor drukne svangre År i Vand!

Af Gud, af lad ei de veldædig' Draaber,
 Vor Længsel tit i Mode seer,
 Naar torstigt Land hin vaade Skye anraaber,
 Lad dem os ei forstrelle meer.

Hist bruste Korn, og spaede Høsten Glæde;
 Men falder nu for Lustens Hær.
 Den kneisend Halm udstryges som et Klæde;
 Hver Vext omrumles af Guds Veir.

Husfaderen staer rød, og Hænder folder,
 Og sukker hos de kyeste Smaa:
 "Af, tænker han, I Stakler, I forvolde
 Mig dobbelt Frygt! Hvor vil det gaae!"

Gud,

” Gud, du, som dog paa en Umyndig agter,
 ” O staan, o staaf den plaget Ager Læ!
 ” See Uskyld an, og see dens bange Fagter,
 ” Som ei for Baal boied Knæ!

” End har du dog i Raade med os handlet,
 ” End har du neppe brugt dit Niis,
 ” End har ei Hagl vor Mark til Ørf forvandlet,
 ” O lad hver Synder vorde viis!

” Gib Soelstin, du, som Elementer lyde,
 ” Lad dog ei raadne Hostens Krands!
 ” Lad Skyen ei, men Ondstabs Die flyde!
 ” Gib hver forvildet Synder Sands!

22. Den sande Trost.

Mel. Mit Haab og Trost og al Tillid.

Bort med al Trost, som ei bestaaer,
 Som jeg ei min kan falde,
 Naar Sandser sloves, Syn forgaaer,
 Og Livets Styttter falde!
 Med brudden Stav
 Jeg til min Grav
 Ei drister mig at vandre.
 Den Trost er sand,
 Som intet kan
 Borttage og forandre.

Hin Uppighed hengivne Siel;
 Hin Sundheds Afgudsdyrker,
 Hin Guldetængstelige Træl,
 Og hin, som Hevnen styrker;

Hvad

Hvad have de,
Naar Lysterne
Med deres Sandser romme?
Naar Sielen tom
Af Sovne kom,
Hvor blev de sode Drømme?

Men Gud, hos dig al Glæde boer,
Det kan jeg klarlig kiende.
Du har et evigt Lives Ord,
Til dig vil jeg mig vende.
Min Frelsers Røst
Bebuder Trøst;
Han satte mig paa Fode.
Han fører mig
Til Roe i sig,
I Gud, det største Gode.

Let kunde jeg i Fristelser
Forløbe mig, og sige:
Hvad mon en Orm, en Synder er
For den Uendelige?

Men Gud, du lod
 Mit Kjed og Blod,
 Foreent med dig, i Doden
 Forklare alt
 For mig, som faldt —
 Det er min Trost i Noden.

Teg veed, sin dyre Eiendom
 Din Son ei gierne taber.
 Teg har, naar alt end vendes om,
 Udi hans Egenkaber
 Opmuntring nok.
 Ulykkers Fløk
 Forgives den omringer;
 Hvis stadig Troe
 I ham har Roe,
 Og bruger Haabets Vinger.

Allvidende, seer han jo til
 Med evigt Forsyns Øie;
 Hans Allmagt kan, hans Godhed vil
 Afhjelpe al min Møie;

Hans

Hans Trofasthed
 Ei Verzel leed;
 Og naar jeg sonlig beder,
 Hans Viisdom ret
 Udseer mig det,
 Som til min Velstand leder.

Hvem haver jeg i Himslene,
 Hvad kan jeg meer begiere
 Her, uden ham, den Hvieste,
 Der tager mig til Ere!
 Naar end mit Kjod,
 I sidste Nod,
 Forsmægtend Liv maa slippe,
 Min Arves Deel
 Er hisset heel,
 Og han mit Hiertes Klippe.

23. Mod Lungfindighed.

Lungfindige, hvi er dit Hierte
 Med treven Ulyst saa opfyldt?
 Hvi ængster dig en selvgiort Smerte?
 Afkast indbildte Sorgers Bylt;
 Betragt det Gode, som du haver,
 Tænk, intet her er uden Meen,
 Siig Himlen Tak for tusind Gaver,
 Hvoraf du ei fortienner een.

Bli'r du paa Bedringsveien svet,
 Erfarer du, at Synd er leed;
 Er du fun efter Gud bedrovet,
 Og angrer din Uskionsomhed;
 O vel, begræd forsomte Pligter,
 Men viid, din tillidssfulde Troe
 Er Maaleet, hoortil Himlen sigter,
 Ja din Opreysning og din Roe.

Er dette Steet, hvis da misnoiet?
 Hvi aandes Suk, hvi tales Sorg?
 Har du af Verden Anfald boiet —
 Tak ham, der hidtil var din Borg.
 Som frelste Sæfolk, see tilbage,
 Naar Bolgen har det Vrag i Vold,
 Saa tænk men langt fra Utaals Klage,
 Hin Storm, dog Livet i Behold.

End er du sund, og myder Tiden.
 O meer, end mangen Konge sit,
 Da Jordens Rigdom var for lidet
 Alt kisbe nok et Dieblik!
 See dog ei paa, hvad hin er givet,
 Maal dig ei med en heldig Slegt.
 Har Viisdom ei sat Smag paa Livet;
 Bli'r Dagen meer end Centnervægt.

Hvor nyttig kan du den anvende,
 Om Pligt og Guds frygt er din Sag!
 Hvor rolig see da mod din Ende,
 Og Farten snart fuldbragt i Møg!

Du

Du kan opflekke mangen Tanke,
 Som dig til Himlen folge maa,
 Du kan af Tidsel Figen sanke,
 Du kan for Evigheden saae.

Hvad er det da, som nedstaaer Modet?
 Kanskee er Galden hos dig sort;
 De seie Bædster standse Blodet;
 Livsaander da ei komme fort.
 Naar Harpens Streng forstent kun sryder,
 En Jubal selv da spiller slet.
 See til, din Siel omsonst ei byder,
 Bevæg, opmuntre Legemet.

Dog see dig for. Kanskee din Alare
 Gi'r Livets Strom uhindret Fart;
 Men du, o Siel, er selv en Daare,
 Og slegter paa fordervet Art.
 Er Sygen ei Begierligheder —
 Ei Egetfind, der hader Tugt?
 Der efter Vand hos Kilden leder —
 Hvor Sieletørst blev aldrig slukt?

Kan-

Ranskee en andens Held dig plager.
 Saa gif det ringe Siele tit.
 Best Kornet staer paa Næstens Ager;
 For han sit meest, har de kun lidt.
 O nei, saa hundst er du vel ikke,
 At savne det, som hin tilfaldt.
 Lad Himlen andres Deel beskifte,
 Du under dem af Hiertet alt.

Er da din Stand dig til en Byrde?
 Ranskee kun faa har veres fier.
 O Siel; men siig, hvor er en Hyrde,
 Som ikke Dagens Hede bær?
 Uwirkshed er Livets Fiende;
 Kun Arbeid dets Forsremmer var.
 Hver Stand har sit at overvinde,
 Hver Stand og sin Opmuntring har.

Betenk, at Evighedens Fader
 Det Beste valgte, og formaer;
 Han, der ei Verdens Noer forlader,
 Saae og den Krog, hvori du staer.

Did

Did vilde dig hans Forsyn falde,
Kun for at vorde lykkelig.

Den Lod, han i dit Skjod lod falde,
Afveiede han just for dig.

Dog andre flere Pund fortroes —
Mon det til større Velstand skeer?
Budt lidet Noisomhed smaaroes;
Ærgierig, hunrer man ved meer.
Tænk ei, hvor Rygtet yppig larmer,
Lyksalighed da der drog ind.
Hvor tit blev Ild, der Sandsen varmer,
Ufolet af fornuftigt Sind —

Kom mangen fort paa Erens Bane,
Hvor Stolthed dig tilbage saae —
Betenk, det er saa Verdens Bane;
I Skrankerne Jevnlige staae,
De lobe, kappes, Skygger favne,
(Klenodiet ei gribes her)
De overvinde, styrte, stavne
I Graven, og er' lige nær.

Hvad

Hvad Godt, der Livets Larv opfylder,
 Blev lige deelt for Høi og Lav.
 Den blide Soel ei meer forgylder
 Et Scepter, end en Betlerstav.
 Den Lust, som Fyrsten drog, vi drage;
 Vor fælles Moder er en Jord,
 Der fodrer os, vort Stov modtager,
 Og hvor kun tomme Skygger boer.

Hvor tit undviged Smag fra Tunger,
 Der opbod' Kres af Land og Vand!
 Den slog sig til arbeidsom Hunger,
 Og qvaged fattig Algermand.
 Den trygge Sovn fra Steder romte,
 Hvor Gyldenstykket udbredt laae.
 Mens Rangen, Fald og Viltnis drømte,
 Udhviled den paa Hyrdens Straa.

Saa blev der Balsom øst paa Livet.
 Ubillig anker man paa det.
 Tag du det Gode, dig er givet,
 Og brug, som Menneske, din Ret.

Lad ei dit Sind til Lyst anbindes,
 Som, blev den efterjaget, løb.
 Fornuftig Glæde let kan findes,
 Og ligger i uskyldigt Svob.

Du lever i Naturens Tempel;
 Tilbed dets Gud, beundre, nyd!
 Hver Skabning af hans Godheds Stempel
 Udmerkes der til Tarb og Fryd.
 Den twungne Kunst gif hen til Steder,
 At gogle for den syge Smag.
 Lad gaae den Overg i Abeklæder,
 Ansee Naturen med Behag.

Forsøg dig over dine Pligter,
 Og sv dem kun af Hierlighed.
 See til, at du i alting sigter
 Til Gud, det rette Niemed.
 Vel den, Samvittigheden giver
 Det Vidnesbyrd, det Giæstebud!
 Lykselig, hvo sit Liv opliver
 Ved Hierlighed, ved Haab til Gud!

Lad ham dig mod al Frygt bevæbne,
 Og senk dig i den Faders Gavn.
 Drog han end Forhæng for din Skiebne,
 Han seer dog bag det kun dit Gavn.
 Hvo paa ham leed, han aldrig tabte,
 Og hvordan Spillet vender sig,
 Saa glem det ei, at han dig skabte,
 Kun for at vorde lykkelig.

24. Forsynet.

Mel. Wer nur den lieben Gott lässt walten.

Du, der et Forsyn dog tilbeder,
 Og værer den alvise Magt,
 Som Alt opholder, styrer, leder,
 Hvi er du modlös og forsagt?
 Hvo paa Gud troer og haaber trygt,
 Vandt Seier over Sorg og Frygt.

Har du fun Gud i Vold dig givet,
 Og ofret ham dit Hierte heelt,
 Er al din Attraa her i Livet
 Kun Gud, og ei til Verden deelt;
 Saa er din Welfærd Himsens Bud.
 Forgieves man ei tiente Gud.

Betragnet, at han et Liv dig stienkte;
 Det meer end Foden sige vil.
 Betragt, hans Forsyn paa dig tænkte
 Af Evighed, før du blev til,

Lod

Lod dig det større Gode faae;
Kan han det mindre da afflaae?

Mon han dit Legem ei kan skatte,
Som Mesterstykket af sin Haand,
Hvori han til Regent indsatte
En tænkende og evig Aand?
Kan Gud sit Billed glemme slet,
Naar du ei selv vanaerer det?

Betragt Naturen alle Dage,
De Liv, hvis Deel ei blev Fornuft.
Et Forsyn seer du Omsorg drage
For Fuglen i den øde Luft.
Den har ei Vinter forud seet;
Sit Ophold fandt den dog beredt.

Skue Blomsterne, og bliv fornsiet
I Haabet paa den store Magt,
Som klæder dem langt meer for Diet,
End Fyrsten i sin laante Pragt.
De staabtes, for en Dag at staae;
Men du, for Evighed at naae.

Hvad hielper dog, hvad hielper Sorgen,
Der i sin Welfærds Sag er blind?
Hvad hielper for den Dag i Morgen
Alt ængstes i et adspredt Sind?
Gud har bestemt enhver sit Maal;
Det overskridet ei Utaal.

O han, der ingen Skabning hader,
Han, Himlen ofrer Tak og Lov,
Naturens evig-lige Fader,
Han veed det, hvad vi har behov.
Det Beste for os vælger han,
Gaaer det end over vor Forstand.

Kun Hedninge lad derfor sørge,
Som har ei Haab, ei kiende Gud;
Men os et bedre Liv opspørge,
T det vi agte paa hans Bud.
Du finder i hans Son, o Siel,
Retserdighed og evigt Bel.

25. Tillid til Forsynet.

En hver som boer i den Almægt' ges Skygge,
Har sikkert Skul, og Natteroe!
Teg vil mig Gud, min Borg, som kan betrygge,
Mig kun den Høieste fortroe!

Er Garn udspendt, Gud reder op den Hilde;
Omsonst besnæres der min Fod!
Sin List og Kraft en Rovfugl maa forspilde;
Mig give Almagts Vinger Mod.

Frygt ei, om Pest end farer frem i Mørke,
Om Vilen suser end i Dag.
Guds Trofasthed er dog dit Skold, din Styrke,
Og den haandhæve skal din Sag.

Omkring dig der see tusind at omkomme,
Og etter der ti tusind Liig.
Vær dog kuns tryg, og tilbed Himlens Domme;
Ulykken skal ei naae til dig.

Er han min Gud, fun han, o Siel, din Bolig,
 Du billig trodse kan af Stort;
 Da staer dit Huus, din Sovn da bliver rolig,
 Langt ile Plager fra dig bort.

For din skyld han en Englehær udsender,
 Du vogtes paa hver lovlig Sti.
 Han byder dem at hære dig paa Hænder;
 Saa er din Fod for Anstod fri.

Gaae da min Siel, og træd paa glubfæ Lover!
 Drif Nglers dødende Forgist,
 Er det dit Kald — Du udstaer alle Prover;
 Dit Haab, din Troe kan fode stift.

"Ja, siger Gud; han raabe! jeg vil høre,
 " For jeg fun er hans Niemed.
 " Ham vil jeg stor, ham met af Dage giore,
 " Og han skal see min Salighed.

26. Præselse ved Alarets Udgang.

Mel. Jeg raaber fast, o Herre.

Lil Ende Alaret haster,
Min Gud, har jeg det brugt!
Har jeg afstaet Laster,
Og agtet Naadens Tugt?
Er jeg, som blev bedaget
I Tidens Skolegang,
Lil bedre Liv opdraget,
Værd hine Engles Rang?

En Dag den anden sendte
Erfaring, Klogstabs Bud.
Forstod jeg det, og kiedte
Derved mig selv, og Gud?
Bor Alar at funne tale;
Hvi laae da min Forstand
Endnu saa tit i Dvale,
Som anstaarer ei en Mand?

Har Kors og Kummer hviet
 Mig efter Herrens Sind?
 Blev jeg i Gud forniet,
 Og Himmelens Billie min?
 Gaaer jeg, kun hoor den Falder?
 Tiltager jeg hvert Fied
 I Viisdom, som i Alder,
 Og siner Evighed?

Guds Mistundhed har undet
 Mig Livet, Fred og Sands;
 Men har den mig og vundet,
 Saa Hiertet blev fun hans?
 O fulgte jeg ham efter,
 Som bod at elſte hver?
 Anvendtes mine Kraester
 Til Gavn for Mennesker?

O Gud, du dig forbarme!
 Du Synd forlade vil.
 Hvo er jeg dog, jeg arme,
 Du forte hidindtil?

O hielp mig end at lobe
 Den Kamp, som forestaaer!
 Saa vil jeg igienkisbe
 De forbgangne Aar.

End lever mangen Synder,
 Som spildte Maadens Tid.
 Man ender og begynder
 Med Aaret daarlig Tid.
 Hvem er det, I forhaaner?
 Den Guds Langmodighed,
 Som eders Aande skaaner,
 Gior I af Naade kied.

Maafee det Aar, som kommer,
 Blant eders ei er taelt;
 Maafee har alles Dommer
 Jer Dom i Brede faeldt.
 Elendige, som dvæle
 Alt soge Maadens Skat!
 Nu kreves eders Siele
 Maafee i denne Nat.

Om Tid er end tilbage,
 Kun Tidens Herre seer.
 Han tæller vore Dage,
 Og ordner, hvad der skeer.
 Siig derfor ei: I Morgen —
 O Synder! kom ihu,
 Du har for den ei Borgen,
 Du eier kun et Nu!

27. Nytaars-Tanker.

Du Lysets Helt, saa prægtig klædt i
Straaler,

Du Livets Ven, der Dagene afmaaler,
Hist du opgaaer.

Din Majestet har Himlens Kreds omvandret,
Boldt Frugtbarhed, Tidsveirliget forandret,
Og skabt et Aar.

Er du en Gud? Hvi skulde saa de Gamle,
Taknemmelig — dog i et Morke famle,
Dig dyrkende?
For hvilken Soel skal af Fornuften buffes,
Naar du afgaaer, og alle Stierner slukkes?
Den Evige.

Sit

Sit Billed, dig, lod han i Straaler fatte,
 For Sandser stærk', for Tankerne dog matte —
 Stor, herlig, reen,
 Umistelig for Jorden, uden lige,
 Veldædig, du os hver Dag skulde sige:
 Saa Gud er een!

Han var og er uvandelbar, alvidend —
 Dybt under ham neddaled flagrend Tiden;
 Den graadig Ørn
 Fra Solen, sky, bevandret, immer svæver,
 Sit Rov udseer, af Død aleene lever,
 Af egne Born.

Jeg vanker her i et ustadiigt Folge.
 Ting efter Ting, som Bolgen sluger Bolge,
 Kom op, forgif.
 Nye Skiffelser den Skueplads indtage,
 Hvorpaa jeg staer. Hvad er' og mine Dage?
 Eet Dieblit.

Men ei begyndt, dit Liv, Gud, ei afslader.
 Tidlose Aar, utælt' af Myriader,
 Et evigt Nu,
 For dig udeelt, dog tydelig udbredet —
 For Lysets Strom i ældste Nat blev ledet,
 Da skued du!

For Jorden stod, al Verdens skabte Tegning,
 Og Tankers Tal, og Alandedrets Uregning
 Stod i din Bog.
 Naar Klippers Gruus, i Alfgrund styrterend, buldrer;
 Og Elementers Kraft i Striden smuldrer,
 Bestaaer du dog.

Hvor stedes jeg? O Gud, hvor steeg min Tanke
 Langt over Ting, som under Solen vanke!
 Den fli til dig!
 Kan den forgaae, som hos din Throne tover,
 Hvorfra er rømt al Død, den Tidens Røver?
 O Trost for mig!

Gaaer

Gaaer Onske, I, som os hvort Aar bebuder
 Et stussend Held, gaaer hen til eders Guder,
 Til Puls, til Soel,
 Til Liv, hvo ri en daaret Skare daser,
 Fornusten tier, Bellyst ene raser —
 Bliv mørk, o Soel!

Dog skal KunAar, herst du i Skyggens Riger
 Skin paa mit Stov, til du og oplost viger,
 Og slukkes ud!
 Enda min Siel, der tryg i sidste Torden
 Saæ Dommen an, og spurgte efter Torden —
 Bestaaer hos Bud.

28. Alt alting tiener dem til Gode,
som elsker Gud.

Mel. Nu velan, vær frist til Mode.

Alt alting tiener dem til Gode,
Som i Sandhed elsker Gud.
O det gør mig vel til Mode!
Han jo fører herlig ud.
Er hans Raad end underligt,
Fatter Kjod og Blod ei sligt;
Gavn han dog af Alt udleder,
Og til Himlen mig berever.

Skinner Velstand i min Bolig,
Eller Sorgers rædsom Nat
Gør i Sielen mig urolig;
Var jeg for Guds Piil utsat,

Som

Som et hverdags Niemed;

Kasted han i Stovet ned,

Eller hialp han mig paa Fode;

Altting tiene skal til Gode!

Tog du af hans Haand de Gaver,

Hvortil Mammoms arme Træl

Liv og Hierge ofret haver;

Derved sogte Gud din Siel,

Drog med Hierlighedens Snor,

Bad dig see op fra en Jord,

See, at han, Algodheds Fader,

Ei forandres, ei aflader.

Ere, Sundhed, Fred og Leide,

Sygdom, Farer, Armod, Spot,

Altting skal paa mig arbeide,

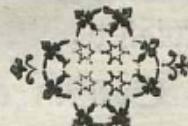
Til Gud har giort altting got,

Og sin Bygning snart fuldbragt.
 JESUS er, som Grundsteen lagt,
 Han, paa hvem min Troe sig hviler,
 Han, mit Haab og efteriler.

Skal jeg end i Kistedt sive;
 Det til Gode tiener mig,
 Driver mig fra Synd i Tide,
 Skynder mig, o Gud, til dig.
 O saa vorder jeg beredt,
 Modnes til en Evighed,
 Ei ved Regn og Soelskin ene;
 Torken med og Storm kan tiene.

Ta, naar end min sidste Fiende
 Fordrer, jeg skal give tabt,
 Skal jeg ham dog overvinde
 Ved min Fressers JESU Kraft.

Han mig aabne skal en Dor,
Teg har sogt at kiende for.
Doden tiene skal til Gode,
Derfor er jeg vel til Mode.

29. Noget om Sielens Udsødelighed.

Ak hvad nedstaaer dog, hvad vil mig
forbyde

Glaeden af Livet neppe halv at nyde?

Graven, jeg seer mig henimod at vanke,

Engster min Tanke!

Blev da et Legem, Allmagtshaanden giorde,
Prægtigt, for Støvet, det var før, at vorde?
Reyistes en Bygning, som af Aland oplives,
For at nedrives?

Tændtes et Lys der, ene for at slukkes?
Siig, hvor det kommer, at her af os slukkes
Ester en Velstand, som man uden Lyde
Evig kan nyde?

Længsel os plager; intet jordisk Gode
 Stiller vor Siels Tørst. Sorrigfuld til Mode
 Seer man al Verdens Skikkelse omvende,
 Seer man sin Ende.

Drift til at leve, Kreaturet havær,
 Finder man hos sig blant de Himlens Gader,
 Livet behøver; men hvil skal man kiende,
 At Liv faaer Ende?

Lammet henledes, Mennesket til Nytte,
 Noligt ei merker, det er Dodens Bytte,
 Slukker dig Haanden, i det Stikket gives,
 Derpaa aflies.

Men jeg skal kiende Døden af sit Rygte,
 For den ankommer, og som Slave frygte.
 Gav han da Livet for igien at tage,
 Og mig at plage?

Gav

Gav han mig Evnen, som indseer i Tiden,
 For mig at giøre under Dyret lidten?
 Har han saa stridig med sig selv fremstillet,
 Hadet sit Billed?

Bort, bort, I Tanker! Jen Gud astegner,
 Som ei har indseet, hvad hans Gierning egner,
 Og bor Fornuft den Algodeprise,
 Ja, den Alvise.

Strømmen i Løbet blev af Synden hemmet,
 Døden og indført, fra hans Plan saa fremmed—
 Bor en Retferdig Døden ei ophæve,
 Jeg skal dog leve.

30. Trost for Døende.

Mel. O, liere Siel, syngt aldrig meer.

Bær glad, o Siel, og syngt dog ei,
For du skal vandre ad den Vei,
Hvorpaa alt Kjod forsmaegter!
Omsavn din Brudgom JEsus Christ!
Hans Kierlighed dig troster vist,
Og ei sin Troskab negter
Da, naar du intet mægter.

Naar jeg, paa Sygeseng lagt ned,
End skielver i den kolde Sved,
Og ei et Ord kan tale,
Skal JEsus med sin Hyrdestav
Ledsage mig forbi min Grav,
Hans Lives Ord husvale
I Dødens mørke Dale.

Han

Han til sin Faders Velbehag
 Har udfort al min svare Sag;
 Han har Forsoning fundet,
 Og den for mig, for mig, indbragt
 I Himmel, hvor han sit al Magt,
 Paa ham min Troe er grundet,
 Til jeg har Seier vundet.

Allt hvad jeg her forlise kan
 I Ufuldkommenheders Land
 Vil jeg for intet skatte.
 Udrives jeg af Venners Favn,
 Det er mit Beste, deres Savn
 Et Forsyn vil erstatte.
 Gud samler de Forladte (*).

Her er dog al min Kundskab mørk;
 Her gif jeg i en vildsom Ørl.

Min Andagt i en Hytte
 Af Synd, af Sorg forstyrres her;
 Der skal jeg see Gud, som han er —
 O vel, at jeg maa flytte
 Fra en brottselig Hytte!

Den Smerte er en Overgang,
 Og bliver Stien end saa trang,
 Den dog til Livet fører.
 Ved Naaden vil jeg stride frem
 Til Herren og til Himlen hem,
 Hvor ingen Pine rører,
 Hvor ingen Lyst ophører —

Lyksaligt er det Dieblik,
 Naar jeg opdager Himlens Skif,
 Som Tunger ei udsige!
 Iblast fuldendte Sieles Tal,
 Bestraalet af min Jesu, skal
 Min Klarhed altid stige
 I Herlighedens Rige!

Hvad skal jeg da forstaae, o da,
 Naar Stovet, som jeg iles fra,
 Ei hindrer i at tænke!
 Indviet i den dybe Fred
 Til evig, evig Salighed
 Skal jeg i Gud mig senke —
 Den Kierlighed kun tænke.

O Trost, som er mig altid sed!
 Og naar jeg kiemper med min Dod,
 Skal jeg dens Kraft fornemme,
 Og anbefale da min Aland
 I min trofaste Skabers Haand,
 Og Jesum aldrig glemme —
 Det Haab ei kan bessiemme!

Forandret
Communion - Psalme :

JEsu sede Hukommelse.

O JEsu, din Hukommelse
Med Fryd opfylder Hierte me!
Men over alt den Fryd dog er,
At du, o JEsu, er saa nær.

Saa herligt Navn blev for ci fert,
Saa glædeligt et Ord ei hort,
Saa godt ei noget tænkes kan,
Som JEsus, den Guds Son og Mand.

Hvad Haab for dem, som giore Bod,
Er du, o JEsu, og hvor god
For dem, som lede efter dig!
Hvad finde de evindelig!

O Livets Kilde, Hiertets Lyst!
 Hos dig man finder Kraft og Trost,
 Og Raaden af din Fylde faaer,
 Der al vor Kundskab overgaaer.

Ei Tunge kan udføge ret,
 Bogstaver ei betegne det,
 Som den fornam, der troer vist,
 Og elster dig, o Jesu Christ!

Dig søger jeg, hvor jeg end gaaer;
 Paa Leiet og naar jeg opstaer.
 I Enrum og i Samfund her,
 Kun du min Lyst og Længsel er.

Din Grav jeg aarle soge vil
 I Aland, og legge Merke til,
 At du vor Syndeskyld begrov,
 Og har ophævet Dødens Lov.

At væde er jeg og beredt
 Med Bedrings-Taare dine Fied,
 At falde, Jesu, dig til Fod,
 At komme dig med Favn imod.

Min Herre og min Gud, du vandt;
 Du evig min Forløsning fandt.
 Langt over det, som vi forstaae,
 Opfylder du vor Siels Altraa!

Bliv altid hos os, Herre Kier!
 Opklar os med dit Lys saa nær,
 Driv Mørk og Vantroe af mit Sind,
 Drag alle i dit Samfund ind!

O Jesu, gis mig Sielen fri,
 Din Sandhed skinne lad deri,
 Forfængligheden fare ud,
 Og indgaae Lyst til dine Bud!

Hvor er din Kierlighed dog sid,
 Trost, Lægedom i Liv og Død!
 O aldrig sige kan vor Mund,
 Hvad Hiertet føler denne Stund,

Din Død paa Korset er Beviis,
 At saadan Kierlighed bær Priis;
 Den aabned i dit Hierteblod
 For Synderen en Naadens Flod.

Saa kiender Jesum alle Mand;
 Lad Hierter staae i hellig Brand,
 Og træder naadehungrig' hen
 Til ham, den beste Sieleven.

O elsker ham, der elskte først,
 Og ledster saa vor Sieletørst!
 O see dog, efterfolg Guds Lam,
 Giv Løfter, og betal til ham!

Ved

Bed fierlig Frygt og Lydighed
Tak ham, der for al Verden leed,
Og taler end et Maadens Ord
Om hellig Vellyst ved Guds Bord.

Min JEsu, fiere, nu saa nær,
Lad mig fornemme, hvad det er,
At have Deel i dig, o Ven,
Som har indtaget Himmelnen!

Ei værdig nok jeg tale kan
Om dig, vor store Frelsermand!
At tie dog ei sommer mig,
Da Hiertet er saa fuldt af dig.

Dit Legem, JEsu, og dit Blod
Formeerer Troens Kraft og Mod,
Beseigler Freden i vort Bryst,
Og nydes med tiltagend Lyst.

Den,

Den, som har smagt, hvor sôd du er,
 Jo mere han faaer, jo meer begier?
 Af anden Kilde ledskes ei
 Vor Tørst paa Salighedens Bei.

Hvo JEsu Huses Fedme nod,
 Og værdig spiste Himmel-Brod,
 Og holder ubesmittet Siel,
 Har nok, og Pant paa evigt Bel.

Min JEsus, Engles Frydesang!
 Hvor er dit Navn en liffig Klang!
 En Honning sôd for Troens Mund!
 Kun den gisr Sielen evig sund.

Min

Min Siel kun stunder efter dig;
 Kom nærmere, Ven, og boe i mig!
 Og gior mig her i Haabet glad
 Ved en saa evigvarend Mad!

Til dig at ile, er min Viis,
 Du Livsens Træ i Paradis,
 Naar Svaghed soles, Livets Lugt
 Da modter af din ædle Frugt.

Du sande Viinstok, Jesu, gyd
 Udi mit Hierte varig Fryd.
 Til Troens Frugter gib mig Kraft,
 Og hver indpodet Green din Saft.

Hvor got, at elſke inderlig,
 Og kun til Jesum holde ſig!
 At doe fra Synden, leve ham,
 Der leed vor Dod, og bar vor Skam!

O du min Herre Jesu Christ!
 Hvor tit opfoer mit Suk dog hist,
 Til dig i evigt Guddoms Raad!
 Jeg veed, du saae min Længsels Graad.

Naar Gud sit Ansigt skiulet har,
 Da Jesus alt mit Onske var;
 Hvor glad jeg blev, saa tit jeg vandt
 I Troens Kamp, og Jesum fandt!

Da fandt min bange Siel en Havn
 Udi sin Brudgoms Jesu Faon;
 Den Kierlighed meddelte sig,
 O Glæde, som da indtog mig!

Hvad jeg da sogte, findes her,
 Hvor Jesus ved sin Nadver er;
 Min Troes Die seer sin Lyst,
 Og Hiertet brænder i mit Bryst.

Uslukt af Modgangs bitre Vand,
 Den Ild skal staae i evig Brand!
 Naar Troe ophorer, Haabet naaer,
 Den Kierlighed endda bestaaer.

O Blomster, hellig Kierlighed,
 Af Jesu bragt fra Himlen ned!
 O Blomster, som ei falder af,
 I Vert hin Side Død og Grav!

Hvor salig gior du og os her,
 Os Gud beslegted' Mennesker!
 Her nydes Evighedens Son,
 Her nydes Gud ubi hans Son.

O kysser Sonnen, elsker trygt,
 Men tiener ham i sonlig Frygt!
 Vær glad, o Siel, med Bævelse;
 Utrofskab vist han straffede.

Sa, kom hoilovet Frelser, kom!
 Dig gav din Fader Herredom.
 Behersk mit Herte i din Fred;
 Dit Bud er dog kun Kierlighed.

Nestferdighedens Soel, o skin,
 Oplys du mit saa mørke Sind,
 At jeg kan fiende dine Spoer,
 Hvor Sandhed og al Dyd opgroer!

Din Naades Rigdom, Jesu, er
 Langt over alle Følelser;
 Ei Sands, ei Dienstlyst, ei Smag
 Kan give Sielen det Behag.

Fremstil mig, Frelser, som dit Verk;
 Selv intet, jeg i dig er stærk,
 Og roser mig af dig, en Mand,
 Der Stov til Himlen hielpe kan.

Dig folger jeg, det et mit Val.
 Ei noget os adskille skal,
 Ei Magt, ei Lidesser, ei Nod,
 Ei kronet Liv, ei voldsom Død.

Dig, Jesu, Riget bor og Magt;
 Thi alting er dig underlagt.
 Dig, Seiershelt, bor Ere stee,
 Saa langt sig strekke Himmelene.

Oplader Porte, Jesu, som boe
 Jes hin forklaret evig Roe,
 At Erens Konge kan indgaae,
 Og sin tilbørlig Heihed faae!

Dig Ere stee! (saa stemme vi
 Med eders bedre Lovsang i)
 Dig Ere stee, hvis Kierlighed,
 Hvis Død paa Jorden stifted Fred!

Dig

Dig Ere stee, som virket har,
 Hvad dig aleene mueligt var,
 At Gud til Mennesker har Lyst,
 Og Mennesker i Gud kun Trost.

Haandhæv, o Jesu, nu din Sag;
 Gib Kraft at vandre til Behag;
 Dit Kjed og Blod os styrke saa,
 At vi dit Diemed opnaae!

Du indgik til din Hærslighed,
 Og har beredt for os et Sted.
 Du hed vor Attraa fra en Jord
 At stunde did, hvor du opfoer.

Vi fare, Jesu, efter dig
 I Haab og Troe til Himmerig.
 Vort Borgerstak her oven til
 Er det, hvorfor vi stræbe vil.

Giv, at vi himmelst sindede
 Berede os, til dig at see!
 At see dig, ligesom du er,
 Og synge evig Lovsang der!

Trykfeil.

Side 18.	Linie 7.	beskiemmer!	læs beskiemmer
— 22.	l. 5.	Lovsyng ham	l. Lovsyng, lovsyng ham
— 23.	l. 11.	Skabnings Kiede	l. Skabnings ganste Kiede
— 32.	l. 7.	han egner	l. ham egner
— ib.	l. 12.	Dale	l. Sale
— 38.	l. 3.	skule	l. skule
— 71.	l. 1.	stolt	l. stort
— ib.	l. 3.	Sindslidelse	l. Sindslidelse
— 72.	l. 3.	vel	l. vil
— ib.	l. 4.	Mord	l. Moed
— 88.	l. 2.	forvandte	l. forvendte
— 92.	l. 16.	Gud	l. Dod
— 102.	l. 19.	helligiorde	l. herliggiorte
— 123.	l. 1.	hvis	l. hvi
-

